

JÁSZBERÉNY VÁROSI ÖNKORMÁNYZAT KÉPVISELŐ-TESTÜLETE
ELŐTERJESZTÉSEK
FEDŐLAPJA

Az előterjesztés címe, tárgya:	Beszámoló a Környezetvédelmi Programban foglaltak időarányos végrehajtásáról
Az előterjesztő megnevezése:	Lányi László, PH Városüzemeltetési Iroda vezetője
Az előterjesztés Képviselő-testület általi tárgyalásának időpontja:	2019. december 18.
Mellékletek száma:	1db
Mellékletek megnevezése:	Beszámoló a Környezetvédelmi Programban foglaltak időarányos végrehajtásáról
Feladatot jelent:	Bozsik Ferenc környezetvédelmi tanácsnok PH Városüzemeltetési Iroda vezetője
Véleményező bizottság:	Városüzemeltetési és Tulajdonosi Bizottság
Egyéb véleményező szerv:	-
Előkészítésben részt vevő kabinettitkár neve, aláírása:	-
A törvényességi ellenőrzésre való leadás időpontja:	2019. december 12.
Törvényességi ellenőrzést végző neve, aláírása:	dr. Mága Anita
Az előterjesztés nyílt/zárt ülésen tárgyalandó:	nyílt
A zárt ülés elrendelésének indoka:	-
Az ügyirat iktatószáma:	PH/888-38/2019.
Előkészítésben résztvevők:	Kardos Orsolya

Beszámoló
a Környezetvédelmi Programban foglaltak időarányos végrehajtásáról

Tisztelt Képviselő-testület!

A Jászberény Városi Önkormányzat Képviselő-testülete (továbbiakban Képviselő-testület) a 30/2016. (II. 10.) határozatával fogadta el a Jászberény Város Környezetvédelmi Programja 2016-2021 című (továbbiakban Környezetvédelmi Program) komplex dokumentációt.

A Képviselő-testület 97/2019. (III. 13.) határozatával elfogadta a 2019. évre vonatkozó Környezetvédelmi Akció Tervet, mely – határidő és felelős meghatározásával – a 6 éves Környezetvédelmi Program alapján a 2019. évre vonatkozó cselekvési tervet tartalmazza, illetve a Környezetvédelmi Programban foglaltak időarányos végrehajtásáról szóló beszámoló Képviselő-testület általi tárgyalása minden évben rendes nyílt testületi ülésen történik.

A Környezetvédelmi Programban megfogalmazott prioritások:

Prioritások:

- I. Vízvédelem és fenntartható használat
- II. Talajvédelem
- III. Települési közszolgáltatások és környezetvédelem
- IV. Hulladékgazdálkodás
- V. Környezetbiztonság
- VI. Környezettudatos szemlélet és gondolkodásmód erősítése
- VII. Települési környezetminőség
- VIII. A biológiai sokféleség megőrzése, természet- és tájvédelem
- IX. Fenntartható terület és földhasználat
- X. Az emberi egészség védelmének környezeti lehetőségei

A környezetvédelmi beszámoló az Országos Levegő Szennyezettség Mérőhálózat mérési eredményeit, a Jászberényi Vagyonkezelő és Városüzemeltető Nonprofit Zártkörűen Működő Részvénytársaság (a továbbiakban: JVV NZrt.), a Tiszamenti Regionális Vízművek Zártkörűen Működő Részvénytársaság (továbbiakban: TRV Zrt.), a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Jászberényi Járási Hivatal Földhivatali Osztály, Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Szolnoki Járási Hivatal Agrárügyi Főosztály Növény- és Talajvédelmi Osztály, a Jászberény Városi Óvodai Intézmény, oktatási intézmények tájékoztatását dolgozza fel. A beszámolási időszakra (2018. október -2019. október) vonatkozó adatokat kiegészítettük a Városfejlesztési Iroda és Jászberény Városi Főépítész témához tartozó aktualitásaival és a Városüzemeltetési Iroda mindennapos munkája során szerzett tapasztalatokkal.

A kialakult gyakorlatnak megfelelően a beszámoló két részből áll; az első részben be kívánom mutatni a 2019. évi Akció Tervben meghatározott feladatokat, a beszámoló második részében pedig a végrehajtás helyzetéről kívánom tájékoztatni a Tisztelt Képviselő-testületet.

A beszámoló 1. számú melléklete tartalmazza a környezeti neveléssel és oktatással kapcsolatos tevékenységek leírását az óvodától az általános iskolákon át, a középiskoláig.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a beszámoló megvitatása után az alábbi határozati javaslatot – egyszerű többséggel – elfogadni szíveskedjen!

Jászberény Városi Önkormányzat Képviselő-testületének

..../2019. (XII. 18.) határozata

A Környezetvédelmi Programban foglaltak időarányos végrehajtásáról szóló beszámoló elfogadásáról

A Jászberény Városi Önkormányzat Képviselő-testülete (a továbbiakban: Képviselő-testület) a Környezetvédelmi Programban foglaltak időarányos végrehajtásáról szóló beszámolót a határozat melléklete szerinti tartalommal elfogadta.

Erről értesülnek:

1. Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal – Szolnok,
2. PH Városüzemeltetési Iroda – helyben,
3. Városüzemeltetési Bizottság valamennyi tagja,
4. Képviselő-testület valamennyi tagja,
5. Irattár.

Jászberény, 2019. december 10.

***Lányi László s. k.
irodavezető***

Beszámoló
a Környezetvédelmi Programban foglaltak időarányos végrehajtásáról

I. fejezet

A Környezetvédelmi Programban megfogalmazott prioritásokon belül az alábbi részterületekhez kapcsolódó cselekvési programok kerültek meghatározásra a 2019. évi Akció Tervben:

I. VÍZVÉDELEM ÉS FENNTARTHATÓ HASZNÁLAT

I/1. Stratégiai vízkészlet megőrzése

- A városi ivóvíz-hálózat tisztítása, az egyes műtárgyak és hálózat javítása
- Időszakos vezetéki rekonstrukciók betervezése, megvalósítása

I/2. Területi vízgazdálkodás

- A csapadékelvezető művek karbantartása, felújítása
- A Városi-Zagyva illegális szennyvízbevezetéseinek a megszüntetése
- Bel- és csapadékvíz elvezető rendszerek fejlesztése

II. TALAJVÉDELEM

- Erdő- és zöldterület növelés

III. TELEPÜLÉSI KÖZSZOLGÁLTATÁSOK ÉS KÖRNYEZETVÉDELEM

III/1. Ivóvízellátás

- Azbesztcement vezeték kiváltása

III/2. Szennyvízhálózat fejlesztése

- Szennyvízcsatornára való rákötési arány növelése
- Szennyvízátemelő szivattyúk felújítása és pótlása

IV. HULLADÉKGAZDÁLKODÁS

IV/1. Megelőzés

- Lakossági tájékoztatás (szórólapok, nyomtatott sajtó) a szelektív hulladékgyűjtés és komposztálás fontosságáról
- A települési tisztaság fejlesztése- TeSzedd-lakossági hulladékgyűjtési akcióhoz való csatlakozás

IV/2. Hasznosítás

- Lakossági lomtalanítás
- Hulladékudvar megnyitása

IV/3. Ártalmatlanítás

- Illegális hulladéklerakás rendszeres ellenőrzése és megszüntetése
- A régi felhagyott, bezárt lerakók folyamatos monitorozása megszervezése
- „TeSzedd” országos hulladékgyűjtő akcióban való részvétel

V. KÖRNYEZETBIZTONSÁG

V/1. Természeti katasztrófák elleni védekezés

- A belvízelvezető művek feliszapolódásának megakadályozása, gyomnövényektől való megtisztítása

VI. KÖRNYEZETTUDATOS SZEMLÉLET ÉS GONDOLKODÁSMÓD ERŐSÍTÉSE

VI/1. Környezeti nevelés, oktatás

- Az oktatási intézményekben a környezeti nevelési tevékenység fejlesztése, ösztönzése és anyagi támogatása
- A nem kifejezetten környezetvédelmi jellegű helyi rendezvényeket is fel kell használni a környezeti tudatformálásra

VI/2. Fenntartható fogyasztói szemlélet kialakítása

- Helyi termékek, ökológiai gazdálkodásból származó termékek piacának ösztönzése, figyelemfelkeltés
- Helyi média anyagának alakítása, befolyásolása a környezeti értékek megjelenítése céljából

VI/3. Környezettudatos szemléletformálás

- A környezetvédelem, természetvédelem témájú rendezvények és intézményi indíttatású programokat támogatja az Önkormányzat
- A helyi környezetvédelemmel foglalkozó civil szervezetek működésének támogatása
- A településen jelentkező legfontosabb környezeti problémák, hiányosságok folyamatos ismertetése a lakossággal a helyi médián keresztül
- A helyi termékeket kínáló rendezvények támogatása. A helyi termelői piac népszerűsítése.
- A lakosság tájékoztatása évente beszámoló formájában a helyi környezet állapotáról és a környezetvédelmi programban foglaltak időarányos végrehajtásáról.
- A közintézmények környezettudatos működésének megtervezése és kialakítása (pl.: energiatakarékos megoldások, szelektív hulladékgyűjtés,)

VII. TELEPÜLÉSI KÖRNYEZETMINŐSÉG

VII/1. Épített környezet

- Fecske-Malom komplex hasznosítása
- Múzeum funkciók kialakítása a Jász-Múzeum számára
- Híd építése a Szabadtéri Színpad irányában
- Az önkormányzati tulajdonú épületállomány adatainak nyilvántartása, és az erre épülő karbantartások, felújítások megtervezése és végrehajtása.
- Környezetbarát építési anyagok, folyamatok, technológiák előnyben részesítése az önkormányzati beruházások során
- Városi óvodák és a bölcsőde fejlesztése

VII/2. Zöldterület gazdálkodás

- Állat és Növénykert öko-turisztikai célú fejlesztése
- A meglévő zöldterületek megőrzése, növelése, parkosítás, minőségi javítás
- Egységes fásított utcaképek létrehozása.
- Sózás környezetbarát anyagokkal.
- A tájvédelmi értékek érvényesítése a településfejlesztés, rendezés során
- Városi csemetékert fenntartása
- A helyi lakosság és intézmények bevonása a települési zöldfelületek tervezésébe és fenntartásába.
- Margit-sziget zöldfelületi potenciáljának fenntartható kihasználása és továbbfejlesztése
- Vasútállomás és környékének rendezése
- Negyvennyolcasok terének rehabilitációja

VIII. A BIOLÓGIAI SOKFÉLELÉSÉG MEGŐRZÉSE, TERMÉSZET-ÉS TÁJVÉDELME

- A helyi jelentőségű védett természeti értékek fenntartása
- Együttműködés a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Klímavédelmi stratégiában megfogalmazott célkitűzésekben, beavatkozási intézkedésekben és szemléletformálásban

IX. AZ EMBERI EGÉSZSÉG VÉDELME ÉS KÖRNYEZETI LEHETŐSÉGEI

IX/1. Levegőminőség javítása

- A helyi levegőtisztaság-védelem érdekében megfelelő kommunikáció és lakossági tájékoztatás
- Zöldfelületek nagyságának növelése,

IX/2. Zaj és rezgés elleni védelem

- Az elkerülő út harmadik szakaszának megépítése
- Az Európai Mobilitási Hét és az Autómentes Nap akcióhoz való csatlakozás minden évben
- A jegyzői hatáskörbe tartozó zajos tevékenységek kezelése

IX/3. Közlekedés

- Az elkerülő út harmadik szakaszának megépítése
- Belterületi utak felújítása

IX/4. Energiagazdálkodás

- Önkormányzati intézmények komplex energetikai korszerűsítésének előkészítése

II. fejezet

A beszámolási időszakban (2018. október - 2019. október) a Környezetvédelmi Programban, illetve a 2019. évi Akció Tervben megfogalmazott cselekvési programnak megfelelően az alábbi feladatok végrehajtása valósult meg:

I. VÍZVÉDELEM ÉS FENNTARTHATÓ HASZNÁLAT

Stratégiai vízkészlet megőrzése

A városi ivóvíz-hálózat tisztítása, az egyes műtárgyak és hálózat javítása

A Tiszamenti Regionális Vízművek Zrt. –mint a városi ivóvíz- és szennyvíz csatornahálózat- üzemeltetője- az adott időszakban az alábbi tájékoztatást adta:

- az adott időszakban a teljes ivóvízhálózat és az egyes műtárgyak fertőtlenítése mosatása megtörtént t 2 alkalommal
- az adott időszakban két alkalommal elvégeztük a tűzcsapok felülvizsgálatát
- az időszakos vezetékek rekonstrukciók a várossal egyeztetésre kerültek
- a biztonságos üzemeltetés érdekében II. számú vízmű telep folyamatirányító számítógépe felújítása megtörtént, mivel a korábbi számítógép korszerűtlen elavult volt
- a bűvárszivattyúk karbantartása folyamatos
- tervezett új kutak fúrása pályázati forrásból
- Ivóvíz termelő kutak: a városi Vízműtelepen 1 db ivóvíz termelő kút felújítása történt meg. A kivitelezés összege bruttó 527.916,- Ft.
- 2 db új Robox ES 65/2P fűvő lazító kompresszor beszerzése folyamatban van a biztonságos üzemeltetés megtartása érdekében

Területi vízgazdálkodás

Időszakos vezetéki rekonstrukciók betervezése, megvalósítása

- az adott időszakban a hálózaton 153 db csőtörés volt, amely javítási és helyreállítási munkáit elvégeztük

A csapadékelvezető művek karbantartása, felújítása, fejlesztése

A város elválasztó rendszerű vízelvezetéssel rendelkezik, azaz külön szennyvízelvezető és külön csapadékvíz-elvezető rendszer működik.

A csapadékvíz hálózat áll a fő-gyűjtőkből, zárt csatorna szakaszokból, illetve nyílt, árkos rendszerekből.

Bel-és csapadékvíz-elvezető rendszerek fejlesztése

A JVV NZrt. a megadott időszakban a városüzemeltetési szerződésnek megfelelően folyamatosan tisztította a város zárt csapadékvíz-elvezető rendszerét egy nagynyomású mosó

és szippantó tehergépkocsival. Ezáltal folyamatosan biztosítani tudták a csapadékvíz-elvezető hálózat üzemképességét. Ezen felül a szikkasztó árkok karbantartását is folyamatosan zajlott.

A JVV NZrt. a meglévő belterületi csapadékvíz-elvezető hálózatait folyamatosan karban tartja, és felújítási munkálatokat elvégezi kapacitásához mérten. A folyamatos javításokkal és felújításokkal a cél a bel- és csapadékvizek belterületéről való biztonságos elvezetése, a vízkárokkal veszélyeztetett területeken a csapadékvíz elvezető, belvízvezető infrastruktúra fejlesztése, a csapadékvíz okozta károk enyhítése, illetve megszüntetése, a biztonságos és egészséges lakókörnyezet megteremtése. A tervezett belvízelvezető rendszer folyamatos fejlesztése felújítása a környezeti értékek védelmét, az épített környezet minőségének javítását és a környezetbiztonság fokozását szolgálja.

A JVV NZrt. az adott időszakban az alábbi karbantartási és felújítási feladatokat végezte el:

- A nyílt árok helyett zárt csatorna épült a Temető utca – Álmos utcai részen.
- A panaszok beérkezése (e-üzi rendszer, illetve közvetlenül betelefonálók, vagy levelet írók) után a lehetőség szerinti legrövidebb időn belül kimosásra, kiszippantásra kerültek az eldugult szakaszok a zárt rendszereken.
- Felújításra került a Határozsa utcai csatornaszakasz (benőtt gyökérzet)
- Gondoskodtak a főbb zárt csatorna szakaszok teljes átmosatásáról.
- Az elmúlt időszak alatt folyamatosan kaszálták a Városi Zagyva ág partját, illetve a kezelésükbe tartozó nyílt árokszakaszok, záportárolók környékét (2-0-0, 3-0-0, Békás-tó, stb.)
- A megrongálódott víznyelőket, akna fedlapokat szintbe emelték, helyreállították a megrendelői kéréseknek megfelelően.
- A városi beruházásokhoz kapcsolódóan a szükséges csatornatisztításokat és karbantartásokat végezték el (például: Szervíz út, Fürdő utca, Hold utca)
- A Városi Zagyva ág – mely a csapadékvíz-elvezető hálózat főgyűjtője (1-0-0 szakasz) összesen ~8 km-es szakaszából 3 km hosszon növényzettisztító kotrást végeztek a legtöbb panasszal érintett területeken.

Bel-és csapadékvíz elvezető rendszerek fejlesztése

1.) Nefelejcs-Varró-Csokor utcák térségének, Fátyol-Álmos-Horváth Péter és Temető utcák térségének, Hableány-Szigony-Garat és Térítő utcák térségének csapadékvíz elvezetése.

Műszaki tartalom:

A Nefelejcs-Varró-Csokor utcák térségében a csapadékvíz elvezetés kiépítése előtt a Varró és Nefelejcs utcai elavult ivóvíz gerincvezeték cseréje történik, majd a Varró utcai és Nefelejcs utcai csapadékvíz csatorna építése következik.

Fátyol-Álmos-Horváth Péter-Temető utcák és a Hableány-Szigony-Garat-Térítő utcák térségében új csapadékcsonnak létesítése történik.

Vállalkozási szerződés összege: 38 723 247,- Ft + ÁFA

Kivitelezés befejezési határideje: 2020. 05. 30.

2019-ben Elkészültek a Fátyol-Álmos-Horvát Péter –Temető utca és a Hableány-Szigony-Garat-Térítő utcák térségének a munkálatai.

A Nefelejcs-Varró-Csokor utcák térségében - HE-DO Kft. általi út és csapadékvíz elvezetési munkálatok miatt – a kivitelezés megkezdésére még nem került sor.

A munkaterület átadására itt várhatóan 2019. december 20 után kerülhet sor, ami egyben azt is jelenti, tekintettel az időjárásra, hogy a tényleges munkák tavasszal kezdődhetnek meg.

2.) Jászkürt, Pákász, Huszár utcai csapadékvíz elvezetés

Műszaki tartalom:

- Jászkürt utca 2. előtt vízelvezető kiépítése folyókéval.
Kivitelezés összege bruttó 1.139.007, - Ft.
- Pákász utca (Szúnyogos utca 8 mögött) vízelvezető árok burkolása.
Kivitelezés összege bruttó 584.593, - Ft.
- Huszár utca 26-28. előtt árok burkolása.
Kivitelezés összege bruttó 878.139, - Ft.

A kivitelezés mindhárom területen elkészült, a műszaki átadások megtörténtek.

3.) Körzeti keretből készült csapadékvíz hálózati fejlesztések

Gallér utca 3. számú., Tigris utca 12. számú., Fehértói u. 33. számú., Méhész utca 8. számú., Darázs utca 12. számú., Szegfű utca 18. számú., Kender utca 12-14-16-18. számú., Munkácsy Mihály utca 2-6. és 12-14. számú ingatlanoknál, valamint a Fehértói-Méhész utca találkozásánál csapadékvíz hálózati fejlesztések történtek, megoldva ezzel azon területeken évek óta fennálló problémákat. A kivitelezések elkészültek, a műszaki átadások megtörténtek. A kivitelezés összege bruttó 4.748.690,- Ft.

Folyamatosan végeztük a Városi Zagyva vízfelületének a karbantartását a vízminőség megőrzése érdekében, valamint a környezetének a tisztántartását.

Új csapadékvíz elvezető hálózat kiépítése a Magyar utcában: Jászberényben a Magyar és Vásárhelyi utcák által határolt területén a meglévő csapadékvíz elvezető rendszer fejlesztése valósul meg. A meglévő nyílt csapadék elvezető árok megszüntetése után, zárt csapadékvíz elvezető rendszer létesül.

TOP-2.1.2-15-JN1-2016-00005 kódszámú *"Városi környezetjavító intézkedések és gazdaságfejlesztési beavatkozások Jászberényben"* elnevezésű pályázat:

A csapadékvíz elvezetés fő koncepciója, hogy a tetőfelületről összegyűjtött csapadékvizeket öntözés céljára fel lehessen használni. Így megépül a 10m³-es ciszterna a Lehel vezér tér közepén. A ciszternába első ütemben csak a Lehel vezér tér 29. és 30. számú épület tetőfelületének egy részéről összegyűjtött csapadékvize kerül bevezetésre.

Polgármesteri Hivatal udvar - Alternatív vízgyűjtő

A tetőről lezúduló víz összegyűjtése egy előre gyártott vasbeton tározó aknába történik - a meglévő csapadékcsatornára építve - amelyből NA 300 KG-PVC túlfolyó vezeték továbbítja a vizet a meglévő udvari csapadékvíz-elvezető hálózat aknájába. Az összegyűjtött vizet lehet használni például öntözéshez.

II. TALAJVÉDELEM

Erdő- és zöldterület növelés

Erdészeti munkák

A JVV NZrt. az önkormányzat erdőgazdálkodási tevékenységét szakirányítóként segítette az érintett időszakban. A 2019. évben az önkormányzat kezelésében lévő erdőterületek nagysága nem változott, csupán a Jászberény 401A erdőrészlet – 1738 helyrajzi számú 3,3409 hektár nagyságú, ingatlan- egyéb lomb elegyes kocsányostölgy állományának felújítása folytatódott.

Az idei évben vegyszeres gyomirtásra és mechanikus kézi és gépi sor- és sorköz ápolására került sor. Az erdő fejlődése az igen gyenge termőhelyi adottságok ellenére kielégítő, jelentősebb és látványosabb magassági növekedésre a gyökérzóna megerősödését követően egy két év múlva lehet számítani.

Ebben az évben fejeződött be a Szolnok-Jászsági Erdőtervezési Körzet erdőtervezése, amelynek során az önkormányzat kezelésében lévő erdők elkövetkező tíz évében elvégzésre javasolt munkái szerepelnek együtt azok korlátozásaival és az erdőrészletek leírásával.

A Jászberény 33A erdőrészletet a JVV NZrt. kezelte/kezeli a megadott időszakban, amelyet a város csak „Kiserdő”-nek ismer, ami az évek során előregedett, több mint 70 éves nemesnyáras, amelynek véghasználata érzelmi okokból már évtizedek óta húzódik. Az erdő tele van kidőlt, félbetört, elszáradt fákkal, melyek valós veszélyt jelentenek a benne sétálókra.

Lakossági bejelentéseket követően JVV NZrt. egyeztetett az önkormányzat képviselőivel, hogy az erdőterveknek megfelelően hajtsuk végre, a régen húzódó véghasználatot és azt követően újítsuk fel az erdőt. A JVV NZrt. megtette a fakitermeléshez szükséges feladatokat, továbbá a fakitermeléshez szükséges bejelentéseket, de a terület Natura 2000 besorolású, így a fakitermelés megkezdését a vegetációs időszak végéig nem lehetett elkezdni. Időközben azonban elkészült a már említett Szolnok-Jászsági Erdőtervezési Körzet erdőterve, amely erre az erdőrészletre vonatkozóan a korábbi nemesnyáras helyett hazai nyáras állománynak írja le, és tiltja a véghasználatot.

III. TELEPÜLÉSI KÖZSZOLGÁLTATÁSOK ÉS KÖRNYEZETVÉDELEM

Ivóvízellátás

Azbesztcement vezeték kiváltása

- A Szent István körút Rét utca és Csokonai Vitéz Mihály utcai szakaszán található AC ivóvíz nyomóvezeték elavult volt, gyakoriak voltak a csőtörések, valamint önkormányzatunk tervei között szerepel a körúton kerékpárút létesítése. Az elavult ivóvíz vezeték nyomvonala egy szakaszon a tervezett kerékpárút alatt haladt. Fentiek alapján indokolt volt a Szent István körúton, a Rét utca és Csokonai Vitéz Mihály utcák közötti szakaszon és a Szent István körút Rét utca és a Móra Ferenc utca közötti szakaszán az ivóvíz vezeték rekonstrukciója. A kivitelezés elkészült, a műszaki átadás megtörtént.

A kivitelezés elkészült, a műszaki átadás megtörtént.

A kivitelezés összege bruttó 18.745.120,- Ft.

2.) Balaton utcai vezeték részleges cseréje

A 2019. évi útfelújítási munkák során elkészült Balaton utca Suba és Sátor utca közötti szakaszán az AC vezeték cseréje.

A kivitelezés elkészült, a műszaki átadás megtörtént.

A kivitelezés összege bruttó 5.554.586,- Ft.

3.) Hold utcai részleges vezeték csere

A Fenntartható települési közlekedésfejlesztés Jászberény belvárosában (TOP-3.1.1-16-JN1-2017-00004) projekt kivitelezése során elkészült a Hold utcában 78 fm ivóvíz vezeték kiváltás.

A kivitelezés elkészült, a műszaki átadás megtörtént.

A kivitelezés összege bruttó 522.374,- Ft.

4.) Déryné utcai részleges vezeték csere

A Városi környezetjavító intézkedések és gazdaságfejlesztési beavatkozások Jászberényben (TOP-2.1.2-15-JN1-2016-00005) projekt kivitelezése során elkészült a Déryné utcában 82 fm hosszúságban. A kivitelezés elkészült, a műszaki átadás megtörtént.

A kivitelezés bruttó összege 5.227.177,- Ft.

Szennyvízhálózat fejlesztése

Szennyvízcsatornára való rákötési arány növelése

- A TRV Zrt. az érintett időszakban 284 db csatorna használatba vételét regisztrált

Szennyvízátemelő szivattyúk felújítása és pótlása (a TRV Zrt. tájékoztatása szerint:)

- 11 db szivattyú került szervízbe, ebből 3 db szivattyú felújítása folyamatban van 8 db javítása megtörtént
- A Szent István körüti szennyvíz átemelő felújításához szükséges villamos teljesítmény növelés szolgáltatói díj befizetésre került. Az átemelő 15 éve folyamatosan üzemel, az épület állaga az idő és korrozív környezet hatására leromlott, a benne lévő gépészeti berendezésekkel együtt. Felújítása halaszthatatlanná vált. A felújítás során az átemelő üzembiztonság javulására törekedtek, ezért a felújítás során nagyobb teljesítményű szivattyúk kerültek beépítésre, csökkentve a városban a szennyvíz elöntések gyakoriságát.
- A szennyvíztisztító telepen lévő üzemén kívüli utóülepítő medence puffer tározóvá alakításához árajánlat kérésre került sor, amely az Önkormányzat felé továbbításra került. Az ajánlat tartalmazza az üzemén kívüli ülepítő medence gépészetének elbontását, a beérkező szennyvíz odavezetését, illetve a technológiára rátáplálását. A puffer tárolóban elhelyezésre kerülnek TSURUMI típusú légbevitelt ellátó szivattyúk, az itt tárolt szennyvíz berothadásának megelőzésére.

IV. HULLADÉKGAZDÁLKODÁS

Megelőzés

Lakossági tájékoztatás (szórólapok, nyomtatott sajtó) a szelektív hulladékgyűjtés és komposztálás fontosságáról

A korszerű hulladékgazdálkodásban a megelőzés a legelső lépés, hiszen „az a hulladék a legjobb, ami nem is keletkezik”. A JVV NZrt. fontosnak tartja a szelektív hulladékgyűjtéssel kapcsolatosan a folyamatos tájékoztatást és szemléletformálást, ezért ennek érdekében folyamatosan – évről-évre - felhívja a figyelmet – kiadványok: Legyél Te is válogatós, szórólapok, nyomtatott sajtó, rádiós magazinműsorok – a megelőzés, szelektív hulladékgyűjtés és a házikomposztálás fontosságára.

A JVV NZrt. ebben az évben is nagy figyelmet szentelt a jászberényi lakosság folyamatos környezettudatos szemléletének a kialakítására. A cselekvési programnak megfelelően a Társaság az alábbi rendezvényeken jelent meg:

- Környezetvédelmi világnap alkalmából a Központi Óvoda által szervezett környezettudatos napon vett részt (kukás autó bemutató, szelektív hulladék TOTÓ, és egyéb játékos feladatok a hulladékgazdálkodás területén),

- Kiállítóként megjelentek a 2019.09.06-08. között megrendezésre került IX. Jász-Expón, ahol többek között a szelektív hulladékgyűjtés, házi komposztálás fontosságát közvetítették a lakosság felé kiadványok, TOTÓK, szórólapok, tájékoztató füzetek segítségével,

A JVV NZrt. tapasztalata: „Számunkra örömteli, hogy az Expo ideje alatt a lakosság részéről nagy érdeklődés övezte a standunkat. Ezt az is alátámasztja, hogy a három nap alatt több mint 300-an töltötték ki a környezetvédelmi totóinkat, mellyel az Electrolux Lehel Kft. és a társaságunk által felajánlott tárgynyerményeket és családi belépőjegyeket lehetett megnyerni. A tavalyi évhez hasonlóan standunk az Expo egyik legszínesebb és leglátogatottabb standja volt, amit az is alátámaszt, hogy a társaságunk a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzat különdíjában részesült.”

- Az Európai Mobilitási Hét és Autómentes napon is rész vettek, ahol a környezetvédelem és a szelektív hulladékgyűjtés népszerűsítését végezték

- Közvetlenül – a postaládákba eljuttatva – szórólapokon keresztül tájékoztatják a lakosságot a különböző zsákokba kihelyezhető hulladékfajtákról, illetve a szelektívgyűjtéssel és a hulladékudvar használatával kapcsolatos tudnivalókról,

- Takarítási világnap alkalmából a szemétszedési akciót szervezetek 2019. szeptember 21-én.

Forrás: BerényCafe

E mellett a helyi rádióban és a Jászsági Térségi Televízióban a Zöldváros program keretén belül, több alkalommal mutatták be a Társaság által végzett hulladékgazdálkodással kapcsolatos tevékenységeket– hulladékudvar, lomtalanítás, szelektív hulladékgyűjtés – ezzel is hozzá járulva a lakosság környezettudatosabb magatartásához, valamint a Társaság által kiadott Jászkürt Újságban megjelenő cikkekben rendszeresen felhívják a lakosság figyelmét ennek fontosságára, amelyet részletesebben a Környezettudatos szemléletformálás fejezetben kerül bemutatásra.

A települési tisztaság fejlesztése- TeSzedd-lakossági hulladékgyűjtési akcióhoz való csatlakozás

TeSzedd! –önkéntesen a tiszta Magyarorszáért országos hulladékgyűjtési akcióhoz városunk idén is csatlakozott és így az oktatási intézmények, civil szervezetek, sport egyesületek, önkéntes lakosok és az önkormányzati cégek (JVV NZrt. és Jászkerületi Kulturális és Művészeti Közhasznú Nonprofit Kft.) közel 500 fő részvételével kezdték meg a környezet tisztítást 2019. március 22-én.

A Klapka Szakképző Centrum udvarán összegyűlt résztvevőket Dr. Szabó Tamás polgármester köszöntötte:

- Ez Magyarországnak a legnagyobb létszámot megmozgató, önkéntes segítő jellegű tevékenysége, és büszkék lehetünk, hogy részt vehetünk benne az utóbbi évek egy milliónál is több önkénteséhez csatlakozva – biztatta a megjelenteket.

Jászkerület Kulturális és Művészeti Közhasznú Zrt. munkatársai a TeSzedd hulladékgyűjtési akción

A résztvevők a belváros kiemelt részein, a Zagyva-partján, a vasútállomás környékén és a Pelyhesparti település részen szedték össze az eldobált hulladékokat.

Hasznosítás

Minden tevékenységet úgy kell megtervezni és végezni, hogy az a környezetet a lehető legkisebb mértékben érintse, vagy a környezet terhelése és igénybevétele csökkenjen, ne okozzon környezetveszélyeztetést vagy környezetszennyezést, biztosítsa a hulladékképződés megelőzését, a képződő hulladék mennyiségének és veszélyességének csökkenését, a hulladék hasznosítását, továbbá környezetkímélő ártalmatlanítását.

Amennyiben már keletkezett hulladék akkor az az egyik legfontosabb, hogy a hulladék teljes egészében hasznosításra – új termék - kerüljön. A szelektív hulladékok újrafeldolgozásával jelentős mennyiségű elsődleges nyersanyagot takaríthatunk meg, ami a környezet szempontjából mindenképpen kedvező.

A JVVNZrt. annak érdekében, hogy a lehető legtöbb hulladék hasznosításra kerüljön, több lehetőséget kínál a jászberényi lakosság részére a szelektíven gyűjtött hulladékok leadására és elhelyezésére:

Lomtalanítási akciók tapasztalatai, mennyisége

A jogszabályi előírásokat figyelembe véve és betartva JVV NZrt. úgy alakította ki a lomhulladékok begyűjtését, hogy az alkalmas legyen az OHKT-ban (Országos Hulladékgazdálkodási Közzolgáltatási Terv) előírt nagyságrendileg 10 kg/fő/év mennyiségű lom hulladék gyűjtésére és szállítására.

A JVV NZrt. a helyi adottságokat szem előtt tartva több lehetőséget kínál a lakosság részére a lomhulladékok leadására, amely megvalósul a közterületen a szolgáltató által meghirdetett időpontokban évenként egyszeri alkalommal és az egész évben rendelkezésre álló jászberényi hulladékudvarban.

A közterületi lomtalanítást JVV NZrt. az által meghirdetett időpontokban végezi. A lomtalanítás menetével kapcsolatosan folyamatosan tájékoztatják a lakosságot szórólapok kiosztásával és a helyi médián keresztül hívjuk fel a lakosság figyelmét hogyan is kell helyesen igénybe venni a lomtalanítást. Sajnos ennek ellenére is nagyon sok lom került kihelyezésre a körzetben megadott időpont előtt vagy rosszabb esetben már az elszállítás után. Ezért JVV NZrt. a lomtalanítási időszak idejére a zökkenő mentesebb lebonyolítás érdekében folyamatosan biztosít telefonos ügyfélszolgálatot a lakosság részére mind a tájékoztatás kérésére, mind a kihelyezett szemét bejelentése végett.

A megadott időszakban a JVV NZrt. az alábbi mennyiségű lomhulladékot gyűjtötte össze, amely mennyiség tartalmazza a hulladékudvarban leadott mennyiséget is:

2018. október – 2019. szeptember

320 tonna

A lakossági zöldhulladék gyűjtés tapasztalatai, mennyisége

A JVV NZrt. folyamatosan biztosítja a Város korábbi pályázatában beszerzett 2.000 db komposztáló edényzetet a jászberényi lakosság részére, amelyből 2019. szeptember végéig közel 1.600 db-ot adtak át.

A korábbi évekhez hasonlóan a JVV NZrt. folyamatosan biztosítja a házhoz menő zsákos zöldhulladék gyűjtést, amelyet továbbra is azon ingatlanhasználók vehetnek igénybe, akik rendelkeznek érvényes lakossági közzolgáltatási szerződéssel. A házhoz menő zöldhulladék gyűjtését a minimális gyűjtési előírástól magasabb színvonalon végézik, hiszen a havi egyszeri gyűjtés helyett kéthetente szállítják el a zöldhulladékokat, különösen figyelve a januári hónapban, amikor két alkalmat is megjelölnek a fenyőfák kihelyezésére, amit a megadott időpontban összegyűjtenek.

A megadott időszakban az alábbi mennyiségű zöldhulladékok kerültek összegyűjtésre, amely mennyiség tartalmazza a hulladékudvarban leadott mennyiséget is:

2018. október – 2019. szeptember

1.420 tonna

Szelektív hulladékgyűjtés tapasztalatai

A házhoz menő zöldhulladék gyűjtés mellett folyamatosan biztosított a házhoz menő szelektív – papír, műanyag, fém és kevert csomagolási - hulladékgyűjtés lehetősége a jászberényi lakosság részére, a jogszabályi előírásoknak megfelelően havonta egyszeri alkalommal. A gyűjtés során díjmentesen biztosít a JVV NZrt. cserezsákot a lakosság részére a kihelyezett sárga zsákok mennyiségével arányosan.

A házhoz menő szelektív hulladékgyűjtés mellett továbbra is biztosított kiegészítő lehetőségként a városban található több mint 30 db szelektív hulladékgyűjtő sziget.

A begyűjtött mennyiségek jól mutatják, hogy a lakosság előszeretettel veszi igénybe a szelektív hulladékgyűjtési szolgáltatásokat.

A megadott időszakban az alábbi mennyiségű szelektív hulladékok kerültek összegyűjtésre, amely mennyiség tartalmazza a hulladékudvarban leadott mennyiséget is:

2018. október – 2019. szeptember

Megnevezés	Mennyiség/kg
Csomagolási papír hulladék	97.711
Csomagolási műanyag hulladék	57.930
Csomagolási fém hulladék	7.446
Csomagolási üveg hulladék	107.734
Kevert csomagolási hulladék	152.790

A lakossági ingatlanhasználók részére az elkülönítetten gyűjtött szelektív hulladékok leadására további lehetőségként biztosított a jászberényi hulladékudvart.

Hulladékudvar üzemeltetésének tapasztalatai (mennyiségek)

A JVV NZRt. és az Önkormányzat továbbra is fontosnak tartja egy olyan fenntartható hulladékgazdálkodási rendszer kialakítását, amely elősegíti a lakosság környezettudatos gondolkodását, és erősíti annak szemléletét. Ezért is JVV NZRt a lakossági hulladékudvart szakképzett személyzettel üzemelteti, ahol a háztartásban keletkező veszélyes, speciális kezelést igénylő, valamint az újrahasznosítható hulladékok átvételét végezi. A hulladékudvarok szolgáltatásait a lakosság veheti igénybe, térítésmentesen. A jászberényi hulladékudvar szilárd burkolattal rendelkezik, a tárolók gépjárművel jól megközelíthetők.

A hulladékudvar folyamatos működésével reményeink szerint hosszú távon csökkenni fog a lomtalánítások során kihelyezett, illetve az illegálisan lerakott hulladékok mennyisége, ezzel sem csúfítva el a városképet.

A hulladékudvarban összegyűjtött hulladékot mennyiségben és fajtánként a következő táblázatban mutatjuk be a megadott időszakra vonatkozóan:

Megnevezés	2018. október – 2019. szeptember/kg
étolaj és zsír	606
elektronikai hulladék	22.690
festék lakk hulladék	6.627
zöldhulladék	26.565
elemek, akkumulátorok	85
motorolaj hulladék	929
növényvédő szer hulladék	204
használt nyomtató toner	218
olajszűrők	10
csomagolási papír hulladék	12.336
csomagolási műanyag hulladék	749
csomagolási fém hulladék	237
csomagolási üveg hulladék	9.376
vegyes beton	288.435
lomhulladék	72.587
használt autógumi	12.542
fénycső	107
Összesen:	454.303

Ártalmatlanítás

Illegális hulladéklerakás rendszeres ellenőrzés és megszüntetése

Jászberényi Polgármesteri Hivatal csatlakozott a Magyar Közút Nonprofit Zrt. 2019. április elején indított szemétygyűjtési akciójához is, melynek mottója: „Jobb, ha el se dobod!”.

A Polgármesteri Hivatal két irodájának munkatársai 2019. április 29-én az elkerülő út 2,2 km-es szakaszát tisztították meg az akció során.

Illegális hulladéklerakás rendszeres ellenőrzés és megszüntetése

Az illegális hulladéklerakás ma Magyarországon az egyik legsúlyosabb környezeti probléma, amely érinti azt az ingatlan tulajdonost, akinek az ingatlanára azt lerakják, és azt is, aki e

cselekményt elkövette. Újabban az illegális lerakás helyszínei közé a szelektív hulladékgyűjtő szigetek is felsorakoztak. Egyesek nemes egyszerűséggel helyezik a gyűjtők mellé háztartási hulladékukat, különböző göngyölegeket, veszélyes anyagokat, bútorokat, bármit, ami otthon feleslegessé vált.

Folyamatos és rendszeres lakossági panasz van a szelektív hulladékgyűjtő szigetek környékére. Gyakorlatilag hiába szeretné ezeket a lakosság egy része rendeltetésszerűen használni, az illegálisan elhelyezett hulladéktól olykor hozzá sem férnek, mert helytelenül használja a lakosok egy része a szelektív hulladékgyűjtő szigeteket, és tovább rontja a helyzetet az illegálisan elhelyezett hulladék. Időnként még veszélyes hulladék is található a szigetekeken elhelyezett illegális hulladékok közt.

Az illegális hulladéklerakás ellen a JVV NZrt. folyamatosan együttműködik a Városüzemeltetési Irodával és Közterület-felügyelettel, hogy a lehető leghamarabb és leghatékonyabban felszámolásra kerüljenek a már kialakult illegális hulladéklerakók, illetve megelőzhető legyen az illegális hulladék lerakás.

A JVV NZrt. folyamatosan végzi a hulladékgyűjtő szigetek takarítását és tisztántartását, illetve az illegális lerakások felszámolását, melynek következtében az alábbi mennyiségű illegális hulladékot gyűjtöttünk össze:

Megnevezés	2018. október – 2019. szeptember/kg
Kommunális hulladék	169.720
Építési bontási hulladék	4.170
Zöldhulladék	11.630

Folyamatos harcot vívunk az illegális hulladéklerakás területén, és mindent megteszünk városunk tisztasága érdekében, de szigorú hatósági intézkedések nélkül nem csökkenthető rövidtávon az illegális hulladéklerakás mennyisége.

Jászberényben a régi hulladéklerakó a város K-szélén, a Jászberény 0270/4 hrsz-ú ingatlanon található. Az ingatlan nagysága kb. 19 ha, amelyből a rendezett hulladéktest kb. 8,5 ha-t vesz igénybe. A lerakó 2002-ben került bezárássra, azt követően hulladékbehordás nem volt. A rekultivációjára 2013-ban került sor, ekkor végleges rétegrendű lezárást építettek ki.

2017. évben a Jászberény, 0270/4 helyrajzi számon nyilvántartott „kivett szemétklerakó telep” megjelölésű ingatlan a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Jászberényi Járási Hivatal Földhivatali Osztályának 800042/4/2017. számú telekalakítási engedélyezés tárgyú határozata alapján megosztásra került, így a depónia a 0270/48 hrsz.-ú ingatlanon helyezkedik el.

A Jász-Nagykun-Szolnok megyei Kormányhivatal Szolnoki Járási Hivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály JN-07/61/00235-05/2018. számú határozatában együtemű rekultivációval, végleges rétegrenddel lezárt rekultivált hulladéklerakó utógondozását 2023. szeptember 30-ig engedélyezte.

Az engedély előírásai szerint a monitoring kutakat évente egyszer vízszintmérés mellett akkreditált laboratóriummal az engedélyben meghatározott komponensekre kell bevizsgálni.

A 2019. évre vonatkozó vizsgálati eredmények az alábbiak voltak:

Komponens	M.E	JBF-1	JBF-2	JBF-3	JBF-4
vízszint	m	1,85	1,05	1,75	2,15
pH		7,30	7,36	7,25	7,38
vezetőképesség	$\mu\text{S}/\text{cm}$	7460	5000	4180	6880
KOIps	mgO_2/dm^3	12,2	5,2	2,2	31
Szulfát	mg/dm^3	1400	120	80	1800
Nitrát	mg/dm^3	<5	<5	<5	1510
Nitrit	mg/dm^3	<0,01	0,01	<0,01	0,66
Klorid	mg/dm^3	1360	1460	1180	493
Foszfát	mg/dm^3	0,18	<0,06	0,21	1,2
Ammónium	mg/dm^3	0,11	0,44	< 0,02	2,2
Nátrium	mg/dm^3	1490	793	571	714
Kálium	mg/dm^3	0,6	1,4	0,3	203
Magnézium	mg/dm^3	221	144	141	382
Kalcium	mg/dm^3	145	110	151	443
Ag	$\mu\text{g}/\text{dm}^3$	<1	<1	<1	<1
As	$\mu\text{g}/\text{dm}^3$	6,1	28,9	2,3	9,2
B	$\mu\text{g}/\text{dm}^3$	450	360	260	2720
Ba	$\mu\text{g}/\text{dm}^3$	31,7	139	94,9	83,1
Co	$\mu\text{g}/\text{dm}^3$	3,1	1,1	1,9	7,0
Cr	$\mu\text{g}/\text{dm}^3$	1,8	<0,5	<0,5	2,3
Cu	$\mu\text{g}/\text{dm}^3$	0,6	<0,5	<0,5	18,8
Hg	$\mu\text{g}/\text{dm}^3$	<0,2	<0,2	<0,2	<0,2
Mo	$\mu\text{g}/\text{dm}^3$	8,8	22,7	7,1	38,0
Ni	$\mu\text{g}/\text{dm}^3$	16,1	5,3	7,2	52,8
Pb	$\mu\text{g}/\text{dm}^3$	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5
Se	$\mu\text{g}/\text{dm}^3$	5	<1	<1	2
Sn	$\mu\text{g}/\text{dm}^3$	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5
Zn	$\mu\text{g}/\text{dm}^3$	<0,5	0,5	<0,5	3,2
TPH (C5-C40)	$\mu\text{g}/\text{dm}^3$	<50	<50	<50	<50

A mérési eredmények az OKIR (Országos Környezetvédelmi Információs Rendszerbe) kerülnek feltöltésre és Katasztrófavédelmi Igazgatóság értékeli.

V. KÖRNYEZETBIZTONSÁG

A belvízelvezető művek feliszapolódásának megakadályozása, gyomnövényektől való megtisztítása

A városi csapadékvíz elvezető rendszer üzemeltetését a JVV NZrt.végzi.

A JVV NZrt. tájékoztatása alapján:

Megtett intézkedések 2018 ősze és 2019 ősze között:

Az őszi-téli-tavaszi időszakban az átfolyás sebességének növelésével biztosítottuk a víz öntisztulási folyamatának létrejöttét. A tavaszi-nyári időszakban a közmunka program

rendelkezésre álló motorcsónak és vízínövényvágó rezgőkasza segítségével vízínövény ritkítást végeztek a program résztvevői. A vízínövényvel borított, illetve szabad vízfelszínű részek helyes aránya 10% lenne, melyhez képest vannak lemaradások. 2019. szeptember-október hónapban a legjobban elvízinövényesedett részek ún. gyógykotrására került sor (~3 km hosszban a ~8 km-ből) azokon a részeken, ahol a vízínövényzet már akadályozta a lefolyást. Sajnos sok helyen a vízpartra ültetett fák, illetve a területfoglalások miatt a kotrógép nem tudott munkát végezni. A munkát jövőre folytatni kellene, mégpedig a szükséges fakivágásokkal kezdve (Potyka utca, Zagyvaparti sétány) és utána kotorva a medret. Jelen állapotban nem fér oda a kotrógép.

Háromoldalú együttműködési megállapodás jött létre a Jászberény Városi Önkormányzat Tiszamenti Regionális Vízművek Zrt. és JVV NZrt. között, hogy a Jászberény városi elválasztó rendszerű csatornahálózatok (szennyvíz és csapadékvíz) összekötéseinek, illetve az illegális(ingatlanokról nem megfelelő csatornahálózatba jutatott csapadékvíz és szennyvíz) bevezetések felderítése és megszüntetése.

Az együttműködés során 2019. évben több alkalommal került sor szennyvíz csatorna füstöléssel eljárással történő ellenőrzésére. A tapasztaltok szerint a feltárt hibákat a tulajdonosok elhárították vagy átalakították. Legnagyobb eredmény a Penny Market áruház csapadékvíz rendszerének átalakítása, mely hosszú évek óta probléma volt.

VI. KÖRNYEZETTUDATOS SZEMLÉLET ÉS GONDOLKODÁSMÓD ERŐSÍTÉSE

A környezeti neveléssel és oktatással kapcsolatos tevékenységek leírását az óvodától az általános iskolákon át, a középiskoláig az 1. számú melléklet tartalmazza.

A nem kifejezetten környezetvédelmi jellegű helyi rendezvényeket is fel kell használni a környezeti tudatformálásra

A Természet Búvár Alapítványtól lehetőségünk volt általuk kiadott újságok igénylésére. A 3 ökoiskola, a Kis-Csillag elnevezésű Tanoda, az Állat-és Növénykert, a Polgármesteri Hivatal valamint a 8 óvodai tagintézmény részére 3.000 db újságot adományoztak.

Tapasztalatunk szerint az ügyfelek szívesen, érdeklődéssel forgatják a Polgármesteri Hivatal ügyfélfogadásra alkalmas tereiben elhelyezett példányokat.

Jászberény Városi Önkormányzat sikeresen pályázott a „Települési Környezetért” címért, amelyet Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Közgyűlés ülésén adták át a Megyeházán.

KIEFEFO/12723- /2019-ITM „Illegális hulladéklerakók felszámolása a tisztább és élhetőbb Jászberényért”

A Jászberény Városi Önkormányzat az „Illegális hulladéklerakók felszámolása a tisztább és élhetőbb Jászberényért” című pályázat (KIEFEFO/12723- /2019-ITM) keretében szerződést kötött a JVV NZrt.-vel a közterületen elhagyott, illetve ellenőrizetlen körülmények között elhelyezett nem veszélyes hulladékok elszállítására és kezelésére.

A hulladék elszállításán kívül szándékunkban állt szemléletformálást is végezni az érintett, jellemzően volt zártkerti településrészen, a Neszűrben élő lakosság körében. Ez a településrész külterületen helyezkedik el, szervezett szemétszállítás csak konténeres gyűjtéssel működik. A jászberényi „Helyet!” Alapítvány által működtetett „Kis-Csillag” Tanodán keresztül értük el az érintett gyerekeket. Az alapítvány 2016 januárja óta működteti a város szegregátumában élő, hátrányos helyzetű, főleg roma származású gyermekek számára fenntartott tanodát.

A projekt célcsoportjai a város szegregált területén élő, hátrányos helyzetű családok, akikkel komplex szociális munka folyik. Ennek a munkának fontos kiinduló- és összetartó pontja a tanoda. Az idejárom gyermekek kapcsolatot jelentenek a családokkal, ezért nevelésükkel, fejlesztésükkel magukra a családokra is közvetlen hatás gyakorolható. A tanoda több megvalósuló közösségfejlesztő és szemléletformáló program kiindulópontja, mint például roma hagyományörzés, melynek során a gyermekek autentikus cigányzenét és táncokat tanulnak, a családok gazdasági önellátását segítő program, melynek során közösségi fölhasználatos kertészkedéshez a családjaik számára a gyermekek állítják elő a palántákat.

Az alapítvány nagy lelkesedéssel fogadta azt a lehetőséget, hogy a Jászberényi Városi Önkormányzattal együttműködve a Nesztűri településrészen előkelő megismertesse az illegálisan elhelyezett hulladékok veszélyeit elméletben és gyakorlatban kísérletet tegyünk azok felszámolására. Ezen szemléletformálás keretében egy előadás megtartására került sor a gyermekeknek és többszöri hulladékgyűjtést szerveztünk a felnőtt lakosság részére.

Az előadást a Jászberényben megvalósuló szelektív hulladékgyűjtésről a Jászberényi Polgármesteri Hivatal környezetvédelmi munkatársától hallhatták a tanodába járó gyermekek a nyári táborozásuk alatt majd saját maguk is kipróbálhatták a szelektálást.

Szelektív hulladékgyűjtés

Az előadás kitért arra, hogy milyen környezeti elemeket (víz, levegő, talaj... stb.) kell és tudunk megóvni, a saját lakókörnyezetünkéből és szokásaikból vett példák alapján. Az előadásban bemutatott fényképeket- amelyek Jászberényben készültek- mind felismerték a gyerekek és így tudatosodhatott bennük, hogy ez probléma, ami mindannyinkat érint.

VÍZVÉDELEM

LEVEGŐVÉDELEM

TALAJVÉDELEM

Tájékoztatást kaptak arról is, hogy Jászberényben kétféle lehetőség van a szelektív hulladékgyűjtésre és arról is, hogy ezt milyen módon tudják megtenni (melyik hulladék fajták gyűjthetők és hol, hogyan és milyen időpontban kell elhelyezni ... stb.):

Egyik a házhoz menő (zsákos) szelektív hulladékgyűjtés, amely szolgáltatás a belterületi ingatlanok esetében előre meghatározott ütemterv szerint történik

A másik szelektív hulladékgyűjtési mód a szelektív hulladékgyűjtő szigetek, amelyek Jászberényben általában áruházak, lakótelepek, útkereszteződések környezetében találhatóak, hogy mindenki számára könnyen megközelíthető legyen.

A szelektív gyűjtőszigetekon napszaktól függetlenül van lehetőségünk a szelektálható hulladékok elhelyezésére a megfelelő gyűjtőedényekben a város területén kb 30 helyen.

SZELEKTÍV HULLADÉKGYŰJTŐK JÁSZBERÉNYBEN

A tanodában, mint saját ismerős környezetükben lévő szelektív hulladékgyűjtési lehetőségeket és a hiányosságokat már közösen beszéltük meg.

SZELEKTÍV HULLADÉKGYŰJTŐK A TANODÁBAN

Végül pedig a rendelkezésre álló hulladékokat közösen együtt válogattuk szét.

Fényképek a tanodából

A gyakorlatban megvalósuló hulladékgyűjtés a Neszűr településrészen 2019 júliusától október végéig tartott.

Az érintett felnőtt lakosság a hulladékgyűjtés időpontjáról előzetesen tájékoztatást kapott és az Alapítvány valamint az Önkormányzat egy-egy munkatársa ellenőrizte a hulladékszállítást

végző JVV NZrt. által kihelyezett konténerekbe elhelyezett hulladékokat (fajtáját, mennyiségét stb.)

A gyűjtés során a hulladékokkal kapcsolatban felemerült kérdésekre a helyszínen adtunk tájékoztatást.

Fényképek a hulladékgyűjtésről

A Jászberényi Állat- és Növénykertben megrendezésre kerülő környezetvédelmi témájú előadások, programok

Állatkertünk ma már a növekvő környezeti problémákkal teli világban működik. Élőhelyek elvesztése, éghajlatváltozás, környezetszennyezés és még megannyi fenyegető veszély leselkedik az állat- és növényfajok sokaságára. Ebben a helyzetben az állatkertek és akváriumok még fontosabb szerepet játszanak a természet védelmében, mint valaha. Az állatkert szakemberei hagyományosan sokat tesznek az állatokért, ugyanis minden rendezvénye illetve napi tevékenysége kapcsolódik a környezetvédelemhez, hiszen ez az állatkerti oktatási tevékenységük fő eleme. A látványtetések nem a szigorúan vett előadások, mert nem tartják be annak formai követelményeit. Ezek a bemutatók, előadások az állatok kifutói előtt zajlanak, - az állatokat „használva” szemléltető eszközül, - és gyakran a látogatókkal kötetlen beszélgetésekké alakulnak. Naponta 12 alkalommal tartanak látványtetéseket, ezek között olyan is van, amikor a látogatók aktívan is részt vehetnek a programban pl.: vaddisznó-etetés, vagy közvetlenül találkozhatnak egy-egy állattal pl: kígyó, tatu, csótány, pingvinséta stb.

Látogatók közül minimum egy etetésen mindenki részt vesz, de sokan vannak, akik több bemutatón is részt vesznek, így a programban résztvevők száma messze meghaladja a 100.000 főt egy évben.

A megadott időszakban megrendezett események programok:

2018.

- 10.04. Az **Állatok Világnapja** alkalmából a Nagyboldog Iskolában állatbemutatót tartottak Komondi Ildikó és Rékasi Krisztina állatgondozók.
- 10.08. Az **Állatok Világnapja** alkalmából a Nagyboldog Iskolában állatbemutatót tartottak Komondi Ildikó és Rékasi Krisztina állatgondozók.
- 10.09. Az **Állatok Világnapja** alkalmából a Fürkész Óvodában állatbemutatót tartottak Kovács Ágnes és Vrazsovics Margaréta állatgondozók.
- **Nemzetközi Guppi Kiállítás**, október 18-23.
- **Pályaválasztási tanácsadás** ötödik osztályos tanulók számára, 10. 26.
- 11.15., **Zöld Diákszövetség** az Állatkertben: a város oktatási intézményeiben tanulók által tartott előadások az elmúlt egy év környezetvédelmi tevékenységeiről. Az előadásokat követően közös parkrendezés az Állatkert területén.
- 11.29., **A Budakeszi Vadaspark delegációjának fogadása**. A résztvevők egész napos állatkerti gyűjteménybemutatót vehettek részt.
- 12. 06., A Liska József Szakközépiskola szervezésében 20 fő külföldi állampolgárságú diák és 10 fő pedagógus vett részt a számukra rendezett **fogadónapon**: látványtereteket tekintettek meg, valamint az állatkert állatorvosa, dr. Venczel Edit vetítéssel egybekötött előadását hallgathatták meg.
- 12. 06., a **Szakmaválasztó Nap** keretében a Bercsényi Miklós Általános Iskola diákjai számára tartottunk pályaaorientációs előadást, ezt követően a gyermekek gyakorlatban is kipróbálhatták az állatgondozók munkáját.
- 12. 09., **Electrolux Mikulás Nap** – 200 dolgozó és azok hozzátartozói vettek részt az Electrolux-szal közösen szervezett eseményen. Komondi Ildikó állatgondozó közreműködésével a Pingvinséta, valamint számos látványteret szolgáltat ismeretterjesztő programként.
- 12. 11., **Állatok Karácsonya** – Komondi Ildikó és Botka Bence állatgondozók közreműködésével a Gólya Óvodából érkező 70 fő gyermek vett részt gyümölcsfűzér készítésen, valamint a barna medvék megajándékozásában.
- 12. 18., **Madárkalács készítés** 60 fő óvodással a Fürkész Óvodából
- 12. 18., **Állatkerti Adományozó Nap** – A Központi Óvodából 80 fő hozott ajándékot az Állatkert lakói számára

2019.

- 01. 22., A Bercsényi Miklós Általános Iskola diákjai **madárkalács készítésen** vettek részt.
- 01. 23., A gombai óvodából érkezett 22 fő gyermek állatbemutatóval egybekötött foglalkozáson vett részt Komondi Ildikó állatgondozó közreműködésével.
- Színvonalas zoopedagógiai tevékenységünkre építkezve február és március hónapokban részt vettünk a **Csányi Alapítvány Életút programjában**. A mentortevékenység keretein belül gondozóink az állatkerti állattartás és állatgondozás területén képezték, fejlesztették a programban részt vevő tehetséges, általános iskolás gyermekeket.
- **Lássuk a medvét!** 02. 02. – A medvék és árnyékuk megfigyelése a látogatókkal illetve szervezett csoportokkal, néphagyományhoz kötődő megfigyelések a természetben, szervezett csoportok részére.

- 02. 07., **Medveles** a Fürkész Óvodából érkező 35 fő gyermekkel Komondi Ildikó állatgondozó közreműködésével.
- **Valentin-nap** 02.16. – a kimondottan szezonon kívüli időszak színfoltjaként megtartott rendezvényünk ismeretterjesztő látványteretésekkal
- **Rajzpályázat** - A Jászberényi Állat-és Növénykert rajzpályázatát hirdetett az április 22-i Föld Napja alkalmából. A beérkezett pályamunkákat az augusztus 30-i születésnap rendezvényen mutatjuk be és értékeljük.
- **Gólyaváró Nap az Állatkertben** 03. 15. – Gólyabemutatóval, gyakorlati gólyavédelmi ismertetővel egybekötött szezonnyitó esemény. Ezen a napon 557 fő látogatta meg Állatkertünket.
- 03. 22., Az Erasmus program keretében 17 fős nemzetközi diákcsoport érkezett a Bercsényi Miklós Általános Iskola szervezésében. A Pingvinséta mellett a részükre szóló foglalkozáson is részt vehettek Komondi Ildikó állatgondozó közreműködésével.
- 03. 22., **Samsung Önkéntes Nap.** A Samsung Electronics Magyar Zrt. önkéntesei a pingvinkifutó belső vasszerkezetének újrafestésével segítették Állatkertünk megszépülését.
- 03. 23. Farnoson, az ötödik alkalommal megrendezett Békamentő-Gólyaváró Családi Napon képviselt bennünket két kollégánk és egy fő önkéntes. Állatbemutatókra alkalmas fajokat ismertettünk meg az érdeklődőkkel, emellett pedig népszerűsítettük Állatkertünket. A rendezvényt 400-450 fő látogatta meg.
- 04. 09., A Fürkész Óvoda kerékpártúráján az Állatkert volt az egyik állomás.
- 04. 25., **Samsung Önkéntes Nap.** A Samsung Electronics Magyar Zrt. önkéntesei a kültéri fapadok újrafestésével segítették Állatkertünk megszépülését.
- 04. 26., A **Föld Napja** alkalmából a Bercsényi Miklós Általános Iskolából 300 gyermek vett részt a részükre szervezett állatkerti bátorságpróbán, illetve a Székely Mihály Általános Iskolából érkező 30 fő gyermeknek állatbemutatót és szintén bátorságpróbát tartottunk.
- 04. 26., Április 26-án az egy évek óta működő kooperáció keretein belül ellátogatott hozzánk az Eszterházy Károly Egyetem Jászberényi Campusának pedagógus-hallgató csoportja, akik gyakorlati oktatásban vettek részt élménypedagógia, zoopedagógia témakörben. Kiváló gondozónk, Hegedűs Laura lelkes vezényletével színvonalas, motiváló képzésben részesült a 47 főből álló csoport. A zoopedagógiai oktatási program az előzetes megbeszélések szerint várhatóan szeptembertől akár választható tárgyként is folytatódhat az állatkerti helyszín aktívabb használatával a Campuson, mely reményeink szerint tovább növeli majd az állatkerteket aktívan használó pedagógusok körét, ezzel az állatkertünk kihasználtságát, látogatottságát.
- **Családi Nap**, 05. 04. – Ügyességi feladatokkal, természetismereti játékokkal, bátorságpróbával vártuk a hozzánk látogató családokat.
- **Madarak és Fák Napja**, 05. 10. – részt vétel a Margit-szigeten megtartott rendezvényen.
- 05. 15., Az Eszterházy Károly Egyetem 4 campusából 37 fő oktató vett részt a részükre szervezett zoopedagógiai oktatáson
- 05. 18-án került megrendezésre a **Zagyva-Hajta Gyalogos Teljesítménytúra**. Az Állatkert start/cél állomásként működött, a túrára regisztrált résztvevők az erre az alkalomra elkerített oktatóház mosdóját is igénybe vehették. A rendezvényhez sörasztalokat, sörpadokat, korlátokat biztosítottunk. A kellemes időjárásnak köszönhetően több százan vettek részt az eseményen.
- 05. 21. - Jász-Nagykún-Szolnok Megye Esély Szociális Közalapítványa által szervezett és az Emberi Erőforrások Minisztériuma, illetve a Fogyatékos Személyek

Esélyegyenlőségéért Közhasznú Nonprofit Kft. által támogatott országos, „**Neked MUNKA, nekem ÁLOM**” programja keretében május 21-én Penti Henrietta töltött egy napot Állatkertünkben. Gondozóink kalauzolásával bevontuk őt az állatgondozási feladatokba és tartalmas élménypedagógiai foglalkozással tettük számára emlékezetessé ezt az alkalmat.

- **Környezetvédelmi Világnap, 06. 05.** - Június 5-én zajlott a Központi Óvoda által szervezett Környezetvédelmi Világnap rendezvénysorozata, amelyhez Állatkertünk is több ponton csatlakozott. Az esemény alkalmából a jászberényi óvodás korosztály számára hirdetett újrahasznosított tárgyak pályázatára Állatkertünk is felajánlott egy különdíjat. Bathó Benedek munkája nyerte el díjunkat, amely egy egésznapos családi program az állatkertben gondozói kalauzálással. A nap végén valamennyi résztvevő kerékpárral látogatott el hozzánk: csaknem 150-en, rendőri felvezetéssel tekertek el az Állatkertbe. A programon részt vevő ovisok és családjaik ingyenesen látogathattak meg bennünket. Komondi Ildikó oktatás- és programszervező kollégánk, valamint önkénteseink tematikus programmal várták őket: egy jókora szeméthegyből a vállalkozó szellemű családokkal közösen varázsoltak ötletes és figyelemfelkeltő kiállítási tárgyakat, természetesen az újrahasznosítás jegyében. A lelkes alkotás közben azért jutott idő a mini kiállításunk szemügyre vételére is, amellyel az állatvilágot fenyegető, gondatlanul kezelt hulladék rendkívüli veszélyeire hívtuk fel a figyelmet. Standjainkon pedig különféle tanulságos kísérletekkel mutattuk be, hogy a kémiai és a mechanikai szennyeződések milyen formákban veszélyeztethetik a vadon élő állatokat. A résztvevők magas száma mellett annak örültünk a legjobban, hogy a méretes hulladékkupac szinte pillanatok alatt elkopott és fantasztikus alkotásokká "szellemült át.
- **Dreamnight at the Zoo, 06. 07.** – A rotterdami kezdeményezésre indult DreamNight at the Zoo rendezvénynek állatkertünk is oszlopos tagja. Az esemény meghívottjai olyan krónikus betegséggel vagy fogyatékkal élő gyermekek és felnőttek, akik egészségi állapotuk miatt egyáltalán nem vagy csak nagyon ritkán jutnak el az állatkertbe. Évente egyszer, minden június első péntek estéjén azonban kifejezetten számukra nyitjuk meg az Állatkertet és egy néhány órás programkínálattal tesszük élményszerűvé látogatásukat. Az állatkerti kollégák önkéntes formában dolgoztak ezen az estén, a program alatt pedig felajánlásokból összeállított hideg menüvel is vendégül láttuk a meghívottakat. Az eseményen való részvétel közvetett meghívásos formában történik: olyan oktatási intézményeket és civil közösségeket keresünk fel e-mailes meghívóval, amelyek a célcsoport oktatásával, gyógykezelésével, egyéb irányú segítségével foglalkoznak. A rendezvényen csaknem 200-an vettek részt.
- **Zoo Tábor, 06. 17-től – 08. 16-ig** – 6-13 éves gyerekek környezettudatos viselkedésének kialakítása, élménypedagógiai módszerekkel. A kilenc turnusban több mint 250 gyerek vett részt, köztük a vechtai testvérváros gyermekei is.
- **07. 02., Állatbemutató a jászberényi tűzoltóságon** Komondi Ildikó állatgondozó, illetve Mosonyi Dóra és Bathó Attila önkéntesek közreműködésével.
- **08. 24. Önkéntes Nap** - Elsősorban a Nagysor, a patás körlet és a Bemutatótér környezetében, 27+1 önkéntes részvételével megvalósult egynapos tereprendezés, takarítás.
- **08.30. - 40 éves jubileumi rendezvény,** A Jászberényi Állat-és Növénykert alapításának negyvenedik évfordulója, ezzel összevontan az Állatkertek Éjszakája országos rendezvények alkalmából szervezett, egész napra szóló programlehetőséget kínáló esemény; tárgyévben a legnagyobb volumenű. A szokványos délelőtti látványteretetések után a délutáni órákban tematikus előadásokkal, bemutatókkal vártuk

a látogatókat, emellett számos gyermekfoglalkoztató programot is biztosítottunk. Az esti órától ragadozó életmódot folytató állataink látványtetése zajlott. A rendezvény alatt az Állatkert Oktatóközpontjában 3 kiállítás várta a látogatókat. A rendezvény kiemelkedő érdeklődéssel zajlott, 1997 fő részvételével.

- **Nemzetközi Kis Panda Nap**, 09. 20. A nemzetközi jelentőségű programhoz Állatkertünk első ízben csatlakozott. Tematikus látványtetéssel, kiállítással, tudáspróbával vártuk látogatóinkat. 355 fő látogatott el aznap az Állatkertbe.
- 10. 04., Az **Állatok Világnapja** alkalmából csoportfoglalkozásokat hirdettünk az Oktatóteremben Nagy Éva és Komondi Ildikó állatgondozók közreműködésével. Az egész napon átívelő programra több 100 óvodás és iskolás korú gyermek érkezett.
- 10. 11., **Önkéntes Nap**. Elsősorban kertészeti tevékenységek, illetve a látogatótér rendezése 16+1 önkéntes részvételével.
- 10. 12. - Helyszíni részvétel a **Coop Napok** rendezvényén. Nagy Éva és Komondi Ildikó állatgondozók több, az állatkert gyűjteményében élő kistestű állatfajt mutattak be az érdeklődőknek.
- 10. 12., Ezen a napon került megrendezésre az **I. Jászság Dinamikája Futónap**. A hatalmas érdeklődéssel zajló rendezvény egyik helyszíne az Állatkert volt.
- 10. 16., Állatkertünk ezen a napon egy megyei rendezvényhez csatlakozott: a portelki óvoda „Környezetvédelmi Állomásaként” Hegedűs Laura és Komondi Ildikó állatgondozók „Nem szeretem állatok” témakörben tartottak állatbemutatót.

A gyűjtemény részét képező fajok magas hányada tartozik valamely európai szintű fejmegmentő programba, de sok olyan állat is él az állatkertben, amelyekre nem vonatkozik ilyen program, ám szaporodásuk vagy egy új egyed érkezése nagy öröm a faj fenntartásának szempontjából. A tárgyidőszakban Állatkert gyűjteményéből két egyed kis panda (vörös macskamedve) került el Európai Veszélyeztetett Fajok (EEP) keretében a svéd Kolmarden Zoo-ba, illetve a Dán Givskud Zoo-ba. Szintén a nemzetközi állatkerti fajmegmentő együttműködésnek köszönhető, hogy a hosszú ideje új otthonra váró hím éji majom májusban a dán Skaerup Zoo-ba kerülhetett. Augusztusban a jelenlegi szürkenyakú koronásdaru pár első szaporulatának örvendhettünk, 3 csibe kelt. Az Európai Fajfenntartó Tenyésztőprogramban szereplő bolíviai mókusmajmok is szaporodtak.

Fenntartható fogyasztói szemlélet kialakítása

Helyi termékek, ökológiai gazdálkodásból származó termékek piacának ösztönzése, figyelemfelkeltés

Jászberény Városi Önkormányzat Gazdasági és Tulajdonosi Bizottsága pályázatot hirdetett agrárgazdasági tevékenységet folytató gazdálkodók, őstermelők, illetve agrárgazdasággal foglalkozó civil szervezetek részére

A pályázat célja:

A pályázat a felnövekvő nemzedék egészségi állapotát, a települési környezet- és egészségtudatosság erősítését, az egészséges és korszerű táplálkozás, az egészséges életmód helyi népszerűsítését és a helyi agrárgazdaság fenntartható fejlesztését szolgálja.

Pályázati kategóriák:

- az ökológiai gazdálkodásra átálló, ökológiai gazdálkodást folytató mezőgazdasági termelők ellenőrző-tanúsító szervezeti éves tagsági díjának megtérítése, átvállalása;

- az ökogazdálkodást elindító mezőgazdasági termelők talajvizsgálat díjának megtérítése, átvállalása;
- a helyi ökotermékek piacra jutását segítő bizonyos marketing költségek (szórólap, prospektus, kiadvány, újonnan létrehozott honlap) finanszírozása, átvállalása;
- nemzetközi ökovásárokon, ökokiállításokon való igazolt részvétel támogatása;
- biogazdálkodó OKJ tanfolyam megszervezése, a tanfolyamon, képzésen való igazolt részvétel támogatása, képzési költség átvállalása;
- ökológiai gazdálkodást népszerűsítő rendezvények, szakmai napok, helyszíni bemutatók, szakmai konferenciák szervezésének, lebonyolításának támogatása;
- biogyümölcs nap, bio zöldség nap, bio ételismiszer nap és kóstoló megszervezése és támogatása a város köznevelési intézményeiben,
- ökológiai gazdálkodásra történő átállásból származó igazolt többletköltségek finanszírozása.

A pályázati keret 2019-ben 13.000.000,- Ft volt.

Az első körben 7 pályázat érkezett, 5 őstermelő, egyéni vállalkozó, 2 civil szervezet pályázott. Ekkor összesen 7.160.200,-Ft támogatás került odaítélésre.

Egy személy pályázott a "biogazdálkodó OKJ tanfolyamon, képzésen való igazolt részvétel támogatása, képzési költség átvállalása" kategóriában, a többi többségében az "ökológiai gazdálkodást népszerűsítő rendezvények, szakmai napok, helyszíni bemutatók, szakmai konferenciák szervezésének, lebonyolításának támogatása" illetve az "ökológiai gazdálkodásra történő átállásból származó igazolt többletköltségek finanszírozása" kategóriában nyújtottak be pályázatot.

A második körben 1 pályázat érkezett 1 őstermelőtől, 783.120,-Ft lett megítélve számára.

Ez a pályázó is az "ökológiai gazdálkodásra történő átállásból származó igazolt többletköltségek finanszírozása" kategóriában nyújtott be pályázatot.

TOP-2.1.1-15-JN1-2016-00001 kódszámú „Malom Konferencia és Rendezvényközpont fejlesztése Jászberényben” elnevezésű projekt célja a volt Fecske-Malom ételismiszeripari funkciójú ipari telephelyének rekonstrukciója és funkcióváltása, továbbá a barnamezős terület újrahasznosítása és új tartalommal történő megtöltése, amely Jászberényben és a térségben gazdasági és közösségfejlesztési hatással is bír.

A telek udvarán található, a fő épülettömbtől elkülönülő raktárak elbontásra kerülnek, tekintettel arra, hogy a jelenlegi építészeti koncepcióba elhelyezkedésük és egyéb építészeti paramétereik nem illeszthetők be. Így az eredeti Fecske-malom „kiszabadítása” történik meg, ezzel visszahozva a régi (eredeti) épület kubusát és hossz tengelyét. Az épületrészek bontásával egy közösségi udvar jön létre. A teleknek speciális érintkezési felülete van a Városi Zagyva parttal és az ott húzódó sétánnyal, ami jelentős hasznosítási lehetőséget tartogat a város számára a projekt keretében.

A fejlesztés során létrehozandó funkciók:

- Kereskedelmi és szolgáltató tevékenység (üzlet, büfé)
- Szabadidős/wellness és városi sport tevékenységek (mozgástermek, irodák, közös használatú helyiségek/épületrészek)
- Konferencia és rendezvényközpont (konferenciaterem, rendezvényterem, foglalkoztatók, tárolók, melegítőkonyha, közös használatú helyiségek/épületrészek).

A tervezett Malom – Konferencia és Rendezvényközpont egy önkormányzati tulajdonú multifunkcionális épületkomplexum, amely üzleti alapon működtetett, ugyanakkor mivel a kultúrgazdaság szereplőinek is otthont ad, a közösségépítés céljait is szolgálja. A Malom fejlesztése stratégiai megalapozottságú, azaz az ITS nevesíti, a projekt a város második számú kulcsprojektje.

Helyi média anyagának alakítása, befolyásolása, a környezeti érték megjelenítése céljából

A környezettudatos szemlélet és gondolkodásmód erősítésében a JVV NZrt. kiadásában megjelenő városi hetilap, a Jászkürt Újság, illetve annak internetes portálja, a BerényCafé kínál lehetőséget, továbbá a Trio Rádióval és a Jászszági Térségi tévével együttműködve több alkalommal volt már szemléletformálással kapcsolatos riportok, tájékoztatók.

Folyamatosan tájékoztatják a város lakosságát a mindennapok teendőiről, a hulladékok egyes típusainak elszállításáról, a megváltozott időpontokról, az akciókról (szelektív, veszélyes, zöldhulladék gyűjtés, lomtalanítás), több fórumon érveltek a jászberényi hulladékudvar szerepéről, a TeSzedd akció jelentőségéről, a komposztáló edények hasznáról és használatáról.

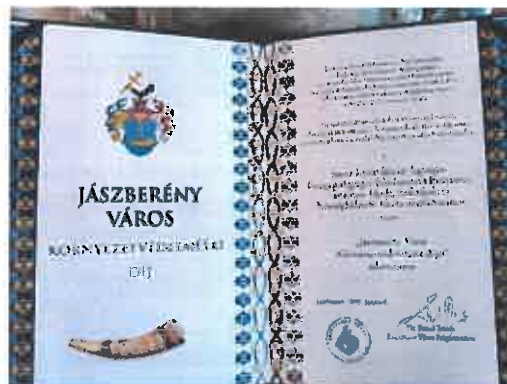
Tudósítások jelentek meg természeti környezetünk védelméről, faültetésekről, a városi Zagyva, a Hajta, a Neszűr megóvásáról, az oda szervezett sporteseményekről, a külterületi utak szabályos használatáról és karbantartásáról.

Továbbá nyilvánosságot kaptak az önkormányzat és JVV NZrt. környezettudatos erőfeszítései mellett a civil egyesületek városszépítő, óvó megmozdulásai is.

Környezettudatos szemléletformálás

A környezetvédelem, természetvédelem témájú rendezvények és intézményi indíttatású programokat támogatja az Önkormányzat

Jászberényben az önkormányzat a környezetvédelmi világnap alkalmából első alkalommal adott át környezetvédelmi díjakat. Az elismerést az Örökös Ökoiskola címet viselő Szent István Körúti Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény tantestülete, valamint Bodor Viktor nyugdíjas pedagógus kapta.

A Magyar Madártani Egyesült (továbbiakban: MME) koordinálásával a parlagi sas védelmében érdekelt szomszédos európai uniós országok természetvédelmi szervezeteivel karöltve 2015 nyarán - *PannonEagle* címmel – pályázatot nyújtott be az EU LIFE+ Natura alapjához.

A pályázat célja a parlagi sas Pannon régióban található populációjának védelme, az illegális pusztítás visszaszorításával, valamint az egyes élőhelyek természetvédelmi szempontból kedvező irányú fejlesztésével. A projekt végére olyan populációs paraméterek elérése a cél, amelyekkel a parlagi sas kipusztulásának esélye már hosszú távon is minimális, így a faj EU-s természetvédelmi helyzete is stabilan kedvező maradhat.

A tervezett pályázat a veszélyeztető tényezők megoldására, kezelésére - vagy demonstratív jelleggel - számos akción keresztül kíván megoldást találni. Néhány fontosabb tevékenység, a teljesség igénye nélkül:

1. Kutyás keresőegység hálózat létrehozása és járőrözése (új területeken) a Pannon régióban. Minden partner ország 1-2, a hazai partner nemzeti parkok 3-4 keresőkutyát állítana rendszerbe, elpusztított ragadozó madarak és mérgezett csalik felkutatására. A nyílt területek átvizsgálására pedig légi felderítő egység kerülne kialakításra és kiképezésre természetvédelmi drónok bevetésével.
2. Egységes módszertannal működő, monitorozott és engedélyezett ragadozó madár etetőhelyek hálózatának kialakítása a Pannon régióban, a táplálkozási feltételek javítására.
3. „Nyúlutak”, „Sastanyák” kialakítása, élőhely-kezelése a Jászság Natura 2000 területein önkormányzati dűlőút-hálózat kezelésén keresztül, melynek várható költségvetési tétele 40-50 millió Ft.

Az Önkormányzat a fentiek közül a 3. tevékenység szempontjából érintett, tekintettel, arra, hogy az élőhelyek kialakításához szükséges és érintett dűlőutak tulajdonosa.

Az MME által felkeresett 6 jászsági önkormányzat Natura 2000 területre eső dűlőútjainak kiterjedése mintegy 265 hektár. A dűlőutak túlnyomó többsége forgalmas, zavart a tavasztól őszig tartó időszakban, ezért alkalmatlan az általuk elképzelt élőhely fejlesztésre. Ugyanakkor vannak olyan meglévő dűlők, melyeket alig-alig használják a gazdálkodók és mások. Ezek kiváló lehetőséget teremtenének fásításra, cserjésítésre, a meglévő fák korona- és törzsalakító

kezelésére, annak érdekében, hogy az ott élő apróvad (elsősorban fácán és mezei nyúl) megtalálja életfeltételeit. Továbbá a nyugodt szakaszokon található fák alkalmasak lennének a parlagi sas számára alternatív fészkelő helyül.

2018. novemberében együttműködési megállapodás kötött a Jászberény Városi Önkormányzat és MME.

Az együttműködési megállapodás célja az MME által koordinált „PannonEagle LIFE - A parlagi sas védelme a Pannon Régióban” elnevezésű, LIFE15 NAT/HU/000902 azonosítójú projekt keretében élőhelyfejlesztési akciók lebonyolítása az Önkormányzat tulajdonában levő földúton, a HNPI természetvédelmi kezelésében levő Jászság Különleges Madárvédelmi Területen (HUHN10005).

2019. márciusában megtörtént a dűlőút kimérése.

Jászberény tekintetében a 0169 helyrajzi számú ingatlanon tervezett tevékenységek:

- 2x80 méter hosszúságban fásítás, cserjésítés egy sorban a telekhatár szélétől 80 cm-re.
- 3x200 méter hosszúságban évente váltakozó mozaikos kaszálás a földút szélességében.

A helyi környezetvédelemmel foglalkozó civil szervezetek működésének támogatása

A Lehel Vezér Gimnázium 21. alkalommal rendezte meg a 2 napos Természet- és Környezetvédelmi Tudományos Diákszimpoziumot, amelynek lebonyolítását a Városüzemeltetési Bizottság 200.000 Ft-tal támogatta.

A településen jelentkező legfontosabb területek feldolgozása, a hiányosságok folyamatos ismertetése

Az elmúlt évekhez hasonlóan városunkban továbbra is az illegális hulladéklerakás okozza a legnagyobb problémát. A JVV NZrt. folyamatosan végzi az Önkormányzattal megkötött szerződés alapján az illegális hulladékok – mind a kül-, mind a belterületen – gyűjtését és kezelő-ártalmatlanító telepre történő szállítását, amely komoly terhet ró városunkra és a JVV NZrt.-re egyaránt.

A 2019-es évben az Önkormányzattal együttműködve sikerült az Innovációs és Technológiai Minisztérium által meghirdetett az „Illegális hulladéklerakók felszámolása a tisztább és élhetőbb Jászberényéért” című pályázat keretén belül közel 3.000.000 Ft összeget elnyerni az illegális hulladéklerakók felszámolására, amely pályázat keretén belül közel 60 tonna illegálisan elhelyezett hulladékot gyűjtöttünk össze

Az illegális módon lerakott hulladék szennyezi a környezetet és súlyos közegészségügyi veszélyeket is rejt magában. Például rovarok és rágcsálók elszaporodásához vezet, amelyek szerepe az egyes fertőző betegségek terjesztésében közismert. A hulladékokban lévő baktériumok, bomlástermékek a helytelen hulladék elhelyezés esetén, a csapadékvízzel beszivárogva a talajvízbe juthatnak szennyezve azt.

A JVV NZrt. a hulladékgazdálkodás területén egy közérthető és cselekvésre ösztönző tájékoztatást és szemléletformálást dolgozott ki, amely a szelektív hulladékgyűjtés ösztönzésére irányul. Pl. tájékoztató dokumentumok, kiadványok készítése, kommunikációs kampányok – helyi rádióban, televízióban való tájékoztatás,- szervezése a hulladékok keletkezésének megelőzéséről, a hulladékok elkülönített gyűjtésének lényegéről, módjáról és a helyes hulladékgazdálkodási gyakorlattól

A helyi termékeket kínáló rendezvények támogatása. A helyi termelői piac népszerűsítése

A térségben régebbre nyúló hagyománya van az őstermelői tevékenységeknek, és az élelmiszer jellegű, helyi termékek előállításának. Erre a lakosság részéről is nagy fogadókészség van. A térségben jelenleg is nagyobb számú aktív kézműves dolgozik, és ők helyi rendezvényeken és állandó értékesítési pontokon rendszeresen árusítják termékeiket. A helyi termékek piacra jutását és erősödését a JVV NZrt. támogatja azzal, hogy a piac kiemelt területén közel 50 db asztalt biztosított a Jász Piacért Egyesület részére, melyeken kizárólag a helyi és közeli települések őstermelői árusíthatnak. Az Egyesület tagjai jelentős kedvezményrel vehetik igénybe a kijelölt helyeket.

A lakosság tájékoztatása a helyi környezet állapotáról a jelen környezetvédelmi programban foglaltak időarányos végrehajtásáról szóló beszámolóban történik, amelyet a lakosság a jaszbereny.hu honlapon tekinthet meg.

A közintézmények környezettudatos működésének megtervezése és kialakítása (pl: energiatakarékos megoldások, szelektív hulladékgyűjtés,)

A Jászberényi Polgármesteri Hivatalban iratmegsemmisítő gépek kerültek beszerzésre, hogy az irodai munkálatok során keletkező, de minősített adatot tartalmazó iratok is bekerülhessenek a szelektíven gyűjtött hulladék közé. Ezen kívül szelektív szemetesek és palackprések kerültek beszerzésre, és 4 helyszínen kerültek kihelyezésre a Hivatal épületében így megvalósult a szelektív gyűjtés.

Jászberény Város Óvodáinak energiatakarékos vízadagolókkal való felszerelése, melynek során jelentősen csökken a vízfelhasználás a vízvételi pontokon
 Összesen 104 db energiatakarékos vízadagoló felszerelése történt meg a Központi, Gézengúz, Fürkész, Szivárvány, Zengő, Sün Sámuel Óvodákban.

VII. TELEPÜLÉSI KÖRNYEZETMINŐSÉG

Épített környezet

EFOP-4.1.9-16-2017-00002 számú pályázat „Jász Múzeum oktatóterének és tanulmánytárának kialakítása Jászberényben”

Olyan nyilvánosan látogatható, korszerű állományvédelmi és műtárgybiztonsági feltételeknek megfelelő gyűjteményi raktár, amely a gyűjteményi anyag tudományos és ismeretterjesztő feldolgozásával, eszközrendszerével a műtárgyak széleskörű hasznosítását szolgálja és kialakítása révén alkalmas múzeumpedagógiai foglalkozások megtartására, továbbá megfelel a közönségfogadást szolgáló infrastrukturális igényeknek.

A projekt helyszíne:

Polgármesteri Hivatal telke (Jászberény, Lehel vezér tér 18. hrsz: 1), jelenleg részben üres fsz + emeletes meglévő raktárépület (Mészáros Lázár utcavonalát érintő épület).

A projekt tartalma: A pályázat során a Jász Múzeum vezetésével szorosan együttműködve kialakításra került a pályázati kiírásnak és a speciális múzeumi igényeknek megfelelő tanulmánytár (régészeti és helytörténeti tanulmánytár, néprajzi tanulmánytár és múzeumpedagógiai oktatótér, strukturált gyűjtemény), továbbá 1 db min. 15 főt befogadó múzeumpedagógiai oktatóterem.

A Jász Múzeum folyamatosan küzd a folyamatosan bővülő gyűjteményének elhelyezésével, melyre részben megoldást jelent a jelenlegi felhagyott raktár átalakítása.

Fecske-Malom komplex hasznosítása

TOP-2.1.1-15-JN1-2016-00001.kódszámú „Malom Konferencia és Rendezvényközpont fejlesztése Jászberényben” elnevezésű projekt benyújtásra került, mely fejlesztés célja az volt, hogy a „Fecske-Malom” újrahasznosításával, gazdaságélénkítést és közösségépítést célzó funkciók kerüljön betelepítésre, ezzel hasznos és városképi szempontból vonzó létesítmény jöjjön létre (napelem, zöldtető, lépcső a Zagyva sétányra, játszótér)

Híd építése Szabadtéri színpad irányában

TOP-7.1.1-16-2016-00021 kódszámú "Kulturális és közösségi terek infrastrukturális fejlesztése és helyi közösség-szervezés Jászberényben" elnevezésű CLLD pályázat 50%-os támogatáscsökkentéssel pozitív elbírálásban részesült. A közbeszerzési eljárás folyamatban van.

Egy gyaloghíd építése tervezett a Margit-sziget és a Szabadtéri színpad bejárata között.

Az önkormányzati tulajdonú épületállomány adatainak nyilvántartása, és az erre épülő karbantartások, felújítások megtervezése és végrehajtása

Épületállomány adatainak nyilvántartása:

A Magyarország helyi önkormányzatairól 2011. évi CLXXXIX. törvény 110. § (1) bekezdése alapján a helyi önkormányzat tulajdonába tartozó vagyonelemekről – ideértve az épületeket is – kormányrendeletben meghatározott módon nyilvántartást kell vezetni. A nyilvántartás vezetésére vonatkozó részletszabályokat az önkormányzatok tulajdonában lévő ingatlanvagyon nyilvántartási és adatszolgáltatási rendjéről szóló 147/1992. (XI. 6.) Korm. rendelet rögzíti. A kormányrendelet rendelkezéseit figyelembe véve kerül sor az önkormányzati tulajdonú épületek adatainak nyilvántartására is.

Karbantartások, felújítások:

Az önkormányzati tulajdonú ingatlanok karbantartása és felújítása – tárgyévra vonatkozóan – az Város éves költségvetésével egyidejűleg kerül megtervezésre figyelemmel az ismert igényekre és a Város pénzügyi teherbíró képességére.

Az ingatlanok karbantartása, illetve felújítása – az ingatlan kezelőjének/használójának függvényében – a JVV NZrt.-vel, illetve az intézmények bevonásával valósul meg

Környezetbarát építési anyagok, folyamatok, technológiák előnyben részesítése az önkormányzati beruházások során

TOP-1.4.1-15-JN1-2016-00026 Új, 6 csoportos városi bölcsőde kialakítása Jászberényben A pályázat megvalósítása során egy új, hat nevelő csoportos bölcsőde épület létesült.

Az épület anyaghasználatára jellemző, hogy egyrészt a tradicionális Kárpát-medencei modellt használja, másrészt olyan anyagok kerültek betervezésre, amelyek a hazai építési gyakorlathoz jól illeszkednek. Falazott vakolt és téglaburkolatos kerámiafalak, magastetős fa fedélszék, hódfarkúcserep és fémlemezfedés, faszerkezetű teraszok jelennek meg az épületen.

Általánosságban elmondható, hogy a fejlesztések során előnyben részesítjük az új környezetbarát technikákat. Kifejezetten igaz ez az energetikai fejlesztéseink során.

Városi Óvodák és bölcsőde fejlesztése

TOP-1.4.1-15-JN1-2016-00008 kódszámú „A jászberényi Szivárvány Óvoda és Városi Bölcsőde egy óvodai intézménnyé való átalakítása és fejlesztése” elnevezésű projekt:

A Jászberény Városi Önkormányzat fenntartásában lévő, Jászberény, Szent István krt. 18. sz. alatt lévő Szivárvány Óvoda épülete nem felelt meg a mai követelményeknek, sem épületenergetikai szempontból, sem az időközben módosult nevelési-oktatási törvényi előírásoknak való megfelelés szempontjából. A projekt megvalósítása után egy óvodai intézménnyé kerül átalakításra. A beruházás megvalósítása során a bölcsőde funkció megszüntetésre kerül.

A pályázattal által megvalósuló feladat:

1. az épület belső átalakítása az óvoda funkciónak megfelelően
2. az épület energetikai korszerűsítése
3. projektarányos akadálymentesítés

TOP-1.4.1-15-JN1-2016-00032 „A Jászberényi Református Egyházközség Gólya Óvodájának bővítése új bölcsődei épületszárny építésével” elnevezésű projekt:

A kedvezményezett a Jászberényi Református Egyházközség, aki fenntartója és működtetője a Jászberény, Kossuth L. u. 35. alatti ingatlanon található óvodának. A projekt megvalósítása során a meglévő épület bővítése történik meg. A bővítés után az új épületszárnyban 12 fős, 0-3 éves gyermek elhelyezését biztosító bölcsőde létesül. A kivitelezési munka elvégzése után az ingatlanon működő óvodai egység valamint a létesítendő bölcsőde egymást kiegészítve, de a funkciók egymást nem zavarva tudnak működni.

TOP-1.4.1-15-JN1-2016-00026 Új, 6 csoportos városi bölcsőde kialakítása Jászberényben A pályázat megvalósítása során egy új, hat nevelő csoportos bölcsőde

A bölcsőde Jászberény déli területére, a 3663/12 hrsz-ú telken került elhelyezésre. A bölcsőde telkének mérete 3800 m². Az épülethez működéséhez szükséges 18 parkolóhely a telken belül, de a Magyar utca - Vásárhelyi utcát összekötő útról, a közforgalomnak megnyitva kerül kialakításra.

A bölcsőde fő megközelítési iránya nyugatról, a Szent Imre herceg utca felől történik, a Magyar utcáról. Az autóval érkezők a telek nyugati részén kialakított parkolóban állhatnak meg. A foglalkoztatók az ideális tájolás felé, délkeletre, az udvarra néznek.

A bölcsőde három fő elemre és a közöttük kialakuló térre tagolódik. A nyugati szárnyra, amelyben elsősorban a konyha és kiszolgáló terek kaptak helyet. Az északi szárnyra, amely a személyzeti rész, valamint a délkeletre néző, íves, foglalkoztatókat és kiszolgáló tereiket magába ölelő szárnyra. A foglalkoztatók nagy nyitott felületekkel fordulnak az udvar felé, a kint és a bent között a terasz - mintegy a tornác - képez az év nagy részében jól használható átmeneti teret.

Fontos tervezési szempont volt, hogy logikus, egyszerű, jól átlátható alapképlete legyen az épületnek. Az egyes tömegek, belső terek és fények olyan hierarchiát teremtenek, amelyben a kisebb közösségek - az egymás mellé sorolt foglalkoztatókban lévő csoportok - és a nagyobb közösség - a teljes bölcsőde - differenciáltan jelennek meg. A lágy belső formák, a kis zeg-zugok, vagy éppen kuckók a gyermeki lét játékos világát teszik gazdagabbá.

Zöldterület gazdálkodás

Állat és Növénykert öko-turisztikai célú fejlesztése

TOP-1.2.1-15-JN1-2016-00015 Társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés Társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés-Jászberény és Jászdózsza települések összefogásával.

A projekt keretében Jászberény és Jászdózsza települések valósítanak meg turisztikai fejlesztéseket. Jászberény esetében az állatkert területén kerül kialakításra egy ökoturisztikai látogatóközpont, valamint egy tematikus játszótér.

A TOP-1.2.1-15-JN1-2016-00015 számú támogatási szerződés alapján a projekt összesen 299,999 millió Ft támogatásban részesült, amelyből 179,999 millió Ft Jászberényben kerül felhasználásra. Jelenleg a látogató központ használatbavételének az engedélyezés folyik a tematikus játszótér korábban már elkészült. A projekt várható fizikai befejezése 2019. december 31.

Meglévő zöldfelületek megőrzése, növelése, parkosítás, minőségi javítás

A JVV NZrt. feladata a meglévő zöldfelületek karbantartási és fenntartási munkálatainak elvégzése. A Társaság a városban található zöldterületek közül az ún. „zöldrendelet” és a városüzemeltetési szerződés szerint hatáskörébe tartozó zöldfelületek karbantartását végzi.

A városüzemeltetési szerződés mellékletei tartalmazzák, hogy milyen típusú zöldterületeken milyen munkákat és azokat milyen gyakorisággal kell elvégezni. A feladat például a fűvel borított területek esetében, azok rendszeres nyírását (az egyes területeken kijelölt gyakorisággal), és a levágott fű elszállítását tartalmazza, illetve ahol rendelkezésre áll ott az automata-öntöző berendezés üzemeltetése is. A korábban erre a célra vásárolt John Deere típusú célgép sok, fáradságos emberi munkát váltott ki: kaszál, összegyűjti a nyirkalékot, felrakodja a tehergépjárműre.

A fás szárú növények esetében előírt feladatok a nyesés, gallyazás, szükség esetén kivágás, pótlás, sövénynyírás, a lehullott avar, termés, virágzat összegyűjtés és elszállítása. Tartós nagy meleg esetén locsoló tehergépjárművünkkel öntözzük is a fiatal sekély gyökerzetű fákat, frissen telepített cserjéket.

A vizsgált időszakban, a parkokban és zöldterületeken végzett tevékenységek:

- Kaszálás:	4.336.324 m ²
- Lomb és törmelék gereblyézése:	895.032 m ²
- Virágpálánta beültetése (egynyári virágok, árvácska palánta):	17.365 db
- Sövénynyírás:	4.099 fm
- Zöldfelületek öntözése:	47.072 m ²

Jászberény város belterületén 6 db közparki automata-locsoló berendezés található. Ezeken a helyeken a rendszeres öntözés hatására lényegesen szebbek, zölddebbek a növények. Mivel évről-évre magasabb a hőmérséklet, és érezhetően nagyobb a szárazság (lásd idei évet) célszerű lenne a város központi részén további zöldterületeket bevonni az automata-öntözéssel ellátottak közé, például: szerviz út és a 32-es út közötti Lehel vezér tér parkosított

területe, Szövetkezet utca parkosított területe, illetve a Szőlő utcai park, MOL kúti körforgalom zöldfelülete.

Kiszáradt fák eltávolítása

A 2019. évben Jászberény belterületén található parkokban, játszótereken, illetve magáningatlanok előtti közterületeken **23 db** teljesen kiszárad, illetve kevésbé esztétikus megjelenésű fa helyzetének feltárására került sor. Ezek a kiábrándító látványt nyújtó fák rontották a város összképéről alkotott benyomást, ezért a közterületi zöldfelületek minőségi javítása céljából megszervezésre került az eltávolításuk

Gallyazási munkák

Szintén a zöldfelületek minőségének korrigálása céljából, de többnyire lakossági, illetve képviselői kérelmeken alapuló gallyazási igények kerültek előtérbe. Ezért a 2019. évben **47 db** fának a gallyazása történt meg intenzív növekedés megfékezéséből, valamint előregetett faágak eltávolításából kifolyólag.

A sózásra alkalmazott megfelelő anyagok kiválasztása

A JVV NZrt. fokozottan figyel a környezetbarát termékek alkalmazására a jégmentesítés során. A kalcium-klorid (CaCl_2) a leghatékonyabb környezetbarát jégmentesítő, és egyben a legelterjedtebb tartós pormegkötő anyag. Alkalmas mind a megelőző kezelésre – havazás, eső előtti kijuttatás – mind az utókezelésre a már lehullott csapadék, hó kialakult jégpáncél olvasztására. A CaCl_2 nátriummentes, és nem képez maradvány anyagot, továbbá alacsony hőmérsékleten sem fagy meg. Vízzel történő oldatképződése során exoterm folyamat jön létre, aminek hatására hó szabadul fel, ezzel gyorsítva fel a jégolvasztás folyamatát. A talajba jutva kiszorítja a nátriumot, ami elsődlegesen felelős a talaj szikesedéséért.

A JVV NZrt. a fentebb leírtaknak megfelelően a belváros területén - például az intézményeknek biztosított környezetkímélő CaCl_2 síkosságmentesítő anyagot - egyre több területen tért át a NaCl helyett a környezetkímélő CaCl_2 és fűrészpor, illetve faforgács alkalmazására a síkosság-mentesítési munkák során, a fokozott állagvédelmük érdekében.

A JVV NZrt. az alábbi területeken növelte a környezetkímélő síkosságmentesítést:

- hidak, fahidak járófelületei,
- mészkő alapú járófelületeken fűrészpor alapanyagú érdesítő szer alkalmazása (pl. Promenád, Piac területe, stb.).

Ebben az időszakban a JVV NZrt. az alábbi mennyiségű síkosságmentesítő anyagokat használta fel:

- 11 tonna 25 kg kiszerelésű CaCl_2
- 1300 tonna NaCl
- 10 m³ fűrészpor

A tájvédelmi értékek érvényesítése a településfejlesztés, rendezés során

A helyi védelemmel kapcsolatos előírásokat a 2017. október 01-től hatályos, a településképfelvédelméről szóló **18/2017.(IX.14.) önkormányzati rendelet** tartalmazza. A rendelet mellékletét képezi a védett épített értékek (1. sz. melléklet) és a védett zöldfelületi értékek (2. sz. táblázat) felsorolása.

A Jászberény Város Helyi Építési Szabályzatáról és Szabályozási Tervéről szóló **4/2017.(II.20.) önkormányzati rendelet 7. §-a** tartalmazza a természeti táj és értékek védelmére vonatkozó előírásokat.

Csemetekert

Az önkormányzati csemetekert növényei 2019. év őszén

Sorszám	Fafaj	Darabszám (összesen)	Sérült	Egészséges
1.	Gömbkőris	158 db	3 db	155 db
2.	Tarka levelű juhar	72 db	2 db	70 db
3.	Páfrányfenyő	2 db	–	2 db
4.	Szivarfa	1 db	–	1 db
5.	Keleti ostorfa	47 db	10 db	37 db
6.	Korai juhar	6 db	5 db	1 db
7.	Ezüsthárs	2 db	–	2 db
8.	Magaskőris	9 db	–	9 db
Összesen:				277 db

A helyi lakosság és intézmények bevonása a települési zöldfelületek tervezésébe és fenntartásába.

A 2013 óta a településkép javítása érdekében a Jászberény Városi Önkormányzat, Jászberény közigazgatási területén lévő közösségi funkciójú zöldterületek kezeléséhez és fejlesztéséhez támogatást biztosít azon társasházak, lakásszövetkezetek, egyesületek, adószámmal rendelkező magánszemélyek, vállalkozások, civil szervezetek számára, melyek a Jászberény Városi Önkormányzattal ingatlan haszonkölcsön szerződést kötöttek, továbbá nincs 180 napot meghaladóan lejárt közüzemi tartozásuk.

A Jászberény Városi Önkormányzat Képviselő-testületének Városüzemeltetési Bizottsága a közösségi funkciójú zöldterületek kezeléséről és fejlesztéséről szóló 13/2015. (VI. 11.) önkormányzati rendelet 3. § (1) bekezdése által alapított átruházott hatáskörében 2018. december 11-én „Közösségi funkciójú zöldfelület fejlesztési pályázat 2019” megjelöléssel pályázati felhívást tett közzé. A pályázatok benyújtására a rendelkezésre álló határidőig összesen 18 db pályázat érkezett.

A 2019. évben a már korábban csatlakozott társasházak valamennyien folytatták a területeik gondozását. Új csatlakozás nem történt ebben az évben. Összesen **18 db társasház** gondozza és fejleszti az Önkormányzat tulajdonában lévő, haszonkölcsönbe adott, összesen **44571 m²**

nagyságú közterületi zöldfelületet. A 2019. évben benyújtott pályázatok támogatására vonatkozó Támogatási megállapodások felhasználási határideje 2019. december 31-én lejár.

Negyvennyolcasok terének rehabilitációja

TOP-3.1.1-16-JN1-2017-00004 számú pályázat: „Fenntartható települési közlekedésfejlesztés Jászberény belvárosában” A projekt keretében felújításra kerül az autóbusz pályaudvar és környéke, a Thököly utca- Rákóczi út csomópontjában jelzőlámpás kereszteződés kerül kialakításra. Megújul továbbá a 48-asok tere és szilárd burkolatot kap a Thököly utcai parkoló is.

VIII. A BIOLÓGIAI SOKFÉLELÉS MEGŐRZÉSE, TERMÉSZET-ÉS TÁJVÉDELME

A helyi jelentőségű védett természeti értékek fenntartása

A helyi védett ingatlanok felújításának támogatásra a 2018-as költségvetésben 1.000.00 Ft állt rendelkezésre. Két sikeres pályázóval került szerződés megkötésre, a felújítások 2019 tavaszán befejeződtek. 2019-ben a költségvetésben szintén 1.000.000 Ft támogatási összeg állt rendelkezésre. Ez évben egy sikeres pályázóval kötöttünk szerződést, a beruházás 2020-ban fog megvalósulni.

A helyi védelem alatt álló épületek jelenleg nincsenek megjelölve táblával.

IX. AZ EMBERI EGÉSZSÉG VÉDELME ÉS KÖRNYEZETI LEHETŐSÉGEI

A helyi levegőtisztaság-védelem érdekében megfelelő kommunikáció és lakossági tájékoztatás

A lakosság az Országos Légszennyezettségi Mérőhálózat honlapján tájékozódhat a hatályos jogszabályi előírásokról, valamint a légszennyezés hatásairól. (<http://www.levegominoseg.hu/manualis-merohalozat>)

A manuális mérőhálózatban 2018. évben 89 településen folyt a légszennyezettség vizsgálata, ezen belül nitrogén-dioxid mintavétel 81 településen, kén-dioxid mintavétel 10 településen, üledő por mintavétel pedig 21 településen történt.

A nitrogén-dioxid és kén-dioxid mintavétel naponta illetve kétnaponta, üledő por mintavétel pedig 30 napos ciklusban történik.

Jászberényhez legközelebb automata mérőhely továbbra is Szolnokon található, illetve Jászberényben (Lehel vezér tér 18.) manuális mérőhely még továbbra is üzemel, amely a nitrogén-dioxidot méri.

A levegő minősítését a mérőhelyek körzetében az ún. légszennyezettségi index alapján végzik, amely a mért koncentrációtól függően a kiváló, és az erősen szennyezett között 5 minőségi csoportot különböztet meg.

	1	2	3	4	5
Nitrogén-dioxid ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	Kiváló	Jó	Megfelelő	Szennyezett	Erősen szennyez

					ett
órás átlag	0-40	40-80	80-100	100-400	400-
24 órás átlag	0-34	34-68	68-85	85-130	130-
Éves átlag	0-16	16-32	32-40	40-80	80

1. táblázat Légszennyezettségi index

A légszennyezettségi index szerinti értékelés tekintetében a rendelkezésre álló teljes 2018. évi adatállomány alapján éves határértékhez viszonyítva Jászberény jó (2) minősítést kapott.

Légszennyező anyag típusok	Éves határérték $\mu\text{g}/\text{m}^3$	24 órás határérték $\mu\text{g}/\text{m}^3$
Nitrogén-dioxid	40	85

2. táblázat A légszennyezettség éves és 24 órás egészségügyi határértékei

Település	Éves átlag	24 órás átlagok alapján				
Jászberény		Maximum	Elméleti adat (db)	Tényleges mért adat (db)	Adat (%)	Határérték túllépés (db)
2011	25,98	110,85	365	354	96,99	4
2012	17,59	57,98	366	324	88,52	0
2013	23,96	82,5	365	297	81,37	0
2014	27,68	100,2	365	334	91,51	2
2015	23,61	96,2	365	334	91,51	5
2016	37,79	133,76	366	336	91,8	18
2017	28,9	113,76	365	322	88,22	1
2018	28,49	88,57	365	339	92,88	1

3. táblázat Jászberény, NO₂ mérési eredmények ($\mu\text{g}/\text{m}^3$, forrás: Országos Légszennyezettségi Mérőhálózat)

Az Agrárminisztérium megbízta az Országos Meteorológiai Szolgálatot, hogy a jogszabály által előírt mérőhálózat felülvizsgálatát végezze el. A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztály Laboratóriumi Osztály Környezetvédelmi Mérőközpont megkeresett az Önkormányzatot és kérte a segítségünket a mintavevő készülék biztonságos elhelyezésére. A DHA-80 mintavevő készülék a Jászberény, Árpád utca 14. szám alatt az ún. gazdakör udvarán lett elhelyezve.

A mintavétel során 2X2 héten (szeptember és december) keresztül történik a mintavétel PM 2,5 szállóporra vonatkozóan. A mintából a benz(a)pirén és EC/OC mennyiségét határozzák meg.

A labor tájékoztatás alapján a mérési mintákat és eredményeket 2020. január végéig kell összegyűjteni és OMSZ-nak továbbítani értékelésre.

A helytelen fűtés káros hatásaira vonatkozó cikk jelent meg a Jászkürt Újság 2019. 10. 24-ei számában „Fűts okosan” címmel. A cikk tájékoztatást ad arról is, hogy melyik illetékes hatóságnál tehetünk panaszt, ha levegő szennyezéssel kapcsolatos tevékenységet tapasztalunk.

A „Fűts okosan!” országos kampány során készült plakátok és szórólapok a hivatal hirdetőtábláján és egyes ügyfélfogadási helységeken kihelyezésre kerültek illetve az oktatási intézményeket tájékoztattuk.

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Jászberényi Járási Hivatal Földhivatali Osztályán a parlagfű mentesítéssel kapcsolatos ellenőrzéseiket 2019. július 1-től kezdődően végezték az illetékességi területükhöz tartozó 18 településen.

Az ellenőrizendő illetékességi területük külterület és zártkert vonatkozásában összesen 102.049,3946 ha.

Jászberény település közigazgatási területén (külterület, zártkert) végzett ellenőrzéseik során 117 db elektronikus jegyzőkönyvet rögzítettek és továbbítottak a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Szolnoki Járási Hivatal Agrárügyi Főosztály Növény és Talajvédelmi Osztályára (a továbbiakban: növényvédelmi hatóság) részére, további intézkedés megtétele céljából, amelyekből 65 nemleges jegyzőkönyvet jelentett, mert a bejelentésre történő helyszíni szemle során megállapításra került, hogy parlagfűvel nem volt fertőzött a terület vagy pedig az ellenőrzés időpontjára végrehajtották a parlagfű elleni védekezést. Továbbá 52 db parlagfűvel fertőzött területre vonatkozó jegyzőkönyvet rögzítettek, a területet tekintve pedig 33,7315 ha-on került parlagfüves poligon felmérésre 82 helyrajzi számot érintően.

A 2019. évi parlagfű elleni közérdekű védekezés időszakára általánosságban jellemző, hogy a parlagfű fejlődése és növekedése augusztus hónap közepén indult meg intenzívebben az akkor lehulló csapadék hatására, így az olyan területek esetében is jelentős mértékű fertőzés volt tapasztalható, ahol a növénykultúrák esetében a tavaszi növényvédőszeres gyomirtást elvégezték, különös tekintettel a napraforgó táblákra vonatkozóan.

A Földhivatali Osztályhoz érkezett lakossági bejelentésekre vonatkozóan a tavalyi évhez hasonlóan idén is jellemző volt a rendkívül jelentős számú Parlagfű Bejelentő Rendszerben rögzített bejelentés, amelyeknek nagy része megalapozatlan volt, mert a beazonosított helyszínen sem parlagfű fertőzés, sem pedig más gyomnövények megtelepedése nem volt tapasztalható a területeken vagy pedig a parlagfű fertőzöttség mértéke nem érte az 5 %-ot sem.

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Szolnoki Járási Hivatal Agrárügyi Főosztály Növény- és Talajvédelmi Osztálya 2018. november és 2019. október közötti időszakban Jászberény külterületén 30,31 hektárt érintően indult 65 db eljárás parlagfű elleni védekezési kötelezettség elmulasztása miatt. Az eljárásokban összesen 980.000 Ft növényvédelmi bírság került kiszabásra

A parlagfüves területeket a lakosság interneten az Önkormányzati Parlagfű Bejelentő Rendszeren (ÖPBR) keresztül is megteheti 2013. óta. A bejelentések közvetlenül az ellenőrzésre jogosult illetékes hatóságokhoz jutnak el. összesen 36 db

Az összes bejelentésből (36 db) 22 db bejelentés az ÖPBR-en keresztül érkezett a Hivatalhoz, a többi pedig lakossági, mező őrök és közterület-felügyelet munkatársai által.
Az Európai Mobilitási Hét és az Autómentes Nap akcióhoz való csatlakozás minden évben

Jászberény Városi Önkormányzat a 2019. évben is, immár 15. alkalommal csatlakozott az Európai Mobilitási Hét (2019. szeptember 16-22.) figyelemfelhívó akcióhoz. A programok lebonyolítását, a Jászkerület Kulturális és Művészeti Közhasznú Nonprofit Kft., mint közreműködő szervezet végezte, az Önkormányzat felkérésére.

A kisebbeket **Balesetmentes közlekedés gyalogosan, kerékpárral címmel interaktív előadás** várta az Ifjúsági Házban. Az óvodások, és kisiskolások a helyi Rendőrkapitányság alezredesétől tudhattak meg ismereteket a közlekedéssel kapcsolatban. Az előadás a helyi óvodák, iskolák, ismert utak, kereszteződések, közlekedési táblák illusztrálásával lett igazán interaktív.

Ezzel párhuzamosan a Déryné Rendezvényházban közel 200 fő 9-12. osztályos diák vett részt a **Földünk változásai az elmúlt 50 évben, és jövőbeli hatásuk** című előadáson. Az előadást eredetileg Dr. Ferencz Orsolya, úrkutatásért felelős miniszteri biztos, az ELTE úrkutató csoportjának tudományos főmunkatársa tartotta volna, elfoglaltsága miatt azonban Balogh Péter, geográfus, az Élő Tiszáért Egyesület elnöke adott elő hasonló témában. Tanulságos volt szembesülni az éghajlat elmúlt 20 évben végbement változásaival, és remélhetőleg hasznosak voltak azok az információk, amelyekkel arra nézvést szolgált az előadó, hogy mi mit tehetünk a romló állapot megállításaért.

A hét kicsúcsosodásaként szeptember 22-én tartottuk az Európai Autómentes Napot.

Ebben az évben is az oly népszerű Gördülő bejárással kezdtük a programot. Mivel új kerékpáros útvonalak is készültek az elmúlt évben Jászberényben, ezért igyekeztünk ezeket beiktatni az útvonalba. Az indulási helyszínek a szokásosak maradtak, de idén mindenki másfelé került, mint az ezt megelőző években. Így a 4-ből, 2 útvonal érintette a főtéren (iskolák, Posta előtti) kiépített új útvonalat, és 3 útvonal érintette a Kórház, Szent I. herceg körüli útvonalat. Az új útvonalak beiktatását minden résztvevő örömmel fogadta. A létszám most is megközelítette a 400 főt.

Sokan jöttek családossal, kisgyerekekkel, fiatalok, középkorú párok. Mindenki nagyon szereti ezt a programelemet, mert nem megerőltető, mégis sportos program, és kellemes a társaság. Mivel 4 helyszínről indul, ezért jól esik összelátalkozni a környékeliekkel. Évről-évre egy jó kis családi programmá lépett elő ez a mindig várt programelem.

Az idei évben új helyszínen (Conselve téri parkoló, Zoltán u.) lévő célállomáson aztán mindenki még további sportos, kis családi ismerőssel találkozhatott. Itt mindenki villogót, almát, vizet, és egy kedvezményre jogosító kupont kapott.

És innentől kezdetét vették a nap további programjai.

Az egészséges életmódhoz, sporthoz, környezettudatossághoz köthető partnereket idén is meghívtuk a városból, akik jól felkészülten jöttek az eseményre.

A kerékpárgravírozás még mindig az egyik legnépszerűbb program, de imádják a gyerekek a tűzoltóautókat, a felnőttek a város hulladékgazdálkodási vállalatának a bemutatkozását is.

A Vöröskereszt, a Népegészségügy és a helyi Kórház Egészségfejlesztési Irodája a legfontosabbat, egészségünket célozta meg. Az ügyességi versenyek (kerékpáros, görkorcsolya, műanyag motor, roller) idén is nagyon népszerűek voltak. Mindeközben a színpadon a helyi sport-, és táncscsoportok mutatkoztak be.

A környezetvédelmi, közlekedési totók (alsós, felsős, felnőtt), az ökológiai lábnyom számítás, és az öko ötletláda idén is sok tanulsággal szolgáltak.

A vetélkedők, és versenyek helyezettjeit kategóriánként díjaztuk, a program során a biztonságos közlekedéssel kapcsolatos apró ajándékot mindenki kapott.

Az idei év nagy újdonsága volt, hogy készítettünk **mobil kerékpártárolókat**, melyen kb. 60 db kerékpárt lehet biztonsággal (lezárva) elhelyezni. Ezt a tárolót mostantól minden egyes rendezvényünkre ki tudjuk helyezni, ezzel minden rendezvényünk nagyban környezetbarát lesz, hisz ez a segítség sokat lendít a szándékon, hogy kerékpárral érkeznek a vendégek a rendezvényre.

A rendezvényhelyszíntől nem messze (ti. a színpad mögött) új gyalogos átjárót nyitnak meg hamarosan a Városháza udvara, és egy eddigi zsákutca között. Így a **Városháza udvara egy új közösségi színterré válik**. Felújítva, műalkotásokkal, padokkal, zöld felülettel, egy kellemes, gyalogos övezettel várja a város lakóit hamarosan.

A **Kerékpározz, Gyalogolj, Sütizz, Fagyizz! kampány** idén is népszerű volt. A rendezvényen megszerezhető kuponnal két héten keresztül az adott helyeken 20% kedvezményt kap, aki gyalog, vagy kerékpárral érkezik. Ezzel is ráirányítjuk a figyelmet a nem motorizált forgalom családi élményteremtő, hasznos szabadidőt eltöltő voltaára.

A jegyzői hatáskörbe tartozó zajos tevékenységek kezelése

Környezetvédelmi hatósági ügyben a 2019-ben zajkibocsátási határérték megállapítására vonatkozóan zenét szolgáltató vendéglátó egységek üzemelésének megkezdésével és ipari tevékenység folytatásával kapcsolatban összesen 3-3 db hatósági eljárás lefolytatására került sor.

Belterületi utak felújítása

TOP-1.1.1-16-JN1-2017-00004 számú pályázat: „*Iparterületek infrastrukturális fejlesztése Jászberényben*”: Rákóczi út (Sportpálya utcától - Vaspálya utcáig) útburkolat felújítás, Vaspálya utca útburkolat felújítás, Vaspálya utca minimális meghosszabbítása és kapcsolódó kamion és buszparkoló területek útépitése és hozzá kapcsolódó csapadékvíz elvezetés elkészítése. Kerekudvari út és közmű fejlesztése 2019 október 28-án befejeződött.

TOP-3.1.1-16-JN1-2017-00004 számú pályázat: „*Fenntartható települési közlekedésfejlesztés Jászberény belvárosában*” A projekt keretében felújításra kerül az autóbusz pályaudvar és környéke, a Thököly utca- Rákóczi út csomópontjában jelzőlámpás kereszteződés kerül kialakításra. Megújul továbbá a 48-asok tere és szilárd burkolatot kap a Thököly utcai parkoló is.

Belterületi utak felújítása

- 1.) A 2019 évi útfelújítások keretén belül elkészült az útburkolat felújítása
 - Gallér utcában (16-tól a Munkás utcáig),
 - Bajnok utcában (Platán utcától a Gyárfás utcáig),

- Rác utcában (Szent Imre herceg úttól a Rác u. 15-ig),
- Tímár utcában (Jász-Plasztik Kft.-ig),
- Hatrózsa utcában (Rác utca és Pelyhespart utca között),
- Pelyhespart utcában (Szilfa utcáig),
- Bakki József utcában,
- Balaton utcában,
- Kert és Sikló utcában,
- Szúnyogos utcában,
- a Rét-Rezeda-Külsőpelyhespar-Vásárhelyi-Páfrány ucai csomópontban, a Rét utca szélesítésével,
- valamint a Szövetkezet út 8-20. garázssor előtti parkoló felújítása.

A kivitelezés elkészült, a műszaki átadás megtörtént. A kivitelezés bruttó összege 185.153.874,- Ft.

2.) Portelki bekötőút felújítása

Önkormányzatunk és Magyar Közút NZrt. között a helyzet megoldására vonatkozó több év óta húzódó egyeztetéseinek eredményeként ebben az évben a két fél között együttműködési megállapodás jött létre a Portelek bekötőút burkolatának és az útpadkának a felújítására.

A megállapodás értelmében önkormányzatunk a felújításhoz saját költségén biztosította a szükséges anyagokat, így a burkolathoz 1.130 t AC11 minőségű aszfaltot, a padka feltöltéséhez 680 m³ mészkő kőanyagot, a belterületi csapadékvíz elvezetéshez 80 fm folyókaelemet és a szükséges segédanyagokat.

A kivitelezés elkészült, a műszaki átadás megtörtént. A felújításhoz biztosított anyagok összes bruttó költsége 38.199.446,- Ft.

3.) Déryné utcai autó megállóhely létesítése

A városi parkolási lehetőségek bővítése céljából a Déryné utcában a korábban elbontott garázsok helyén kőszórásos gépkocsi megállóhely létesítése történt.

A kivitelezés elkészült, a műszaki átadás megtörtént. A kivitelezés bruttó összege 3.365.000,- Ft.

4.) Jákóhalmi úti buszöböl áthelyezése

Lakossági igények és panaszok okán szükségessé vált a Jákóhalmi út (31114. sz. országos közút) 2372 hrsz-ú társasház előtti buszmegálló áthelyezése.

Az új helyszín 2380 hrsz.-ú ingatlan előtti terület. A kivitelezés elkészült, a műszaki átadás megtörtént, jelenleg a forgalomba helyezési eljárás zajlik. A kivitelezés bruttó összege 1.600.377,- Ft.

5.) Gát utcai földút burkolása

A Gát utcai szennyvíz átemelő megközelíthetősége érdekében elkészült az utca végén található, a szennyvíz átemelőhöz vezető út földutas szakaszának útalap készítése. A kivitelezés elkészült, a műszaki átadás megtörtént.

A kivitelezés bruttó összege 2.650.011,- Ft.

Külterületi út

1.) Útépités Portelek-Jászboldogháza között.

Jászberény Városi Önkormányzat és Jászboldogháza Községi Önkormányzat konzorciumi formában támogatási kérelmet nyújtott be a Vidékfejlesztési Program keretén belül a meghirdetett, Külterületi helyi közutak fejlesztése, önkormányzati utak kezeléséhez, állapotjavításához, karbantartásához szükséges erő- és munkagépek beszerzése című, VP6-7.2.1-7.4.1.2-16 kódszámú felhívás alapján 2017.01.23-án.

A kérelem tárgya a jászberényi (Portelek külterület) 0485 és 0504 helyrajzi számú, a jászboldogházi 052 és 053/8 helyrajzi számú földutak stabilizációja és csapadékvíz elvezetése, valamint a jászberényi önkormányzat számára 1 db ágaprító és ágvágó, jászboldogházi önkormányzat számára 1 db traktor beszerzése volt.

A kérelem támogatást nyert, de számos része elutasításra került, úgymint a jászberényi 0485 valamint a jászboldogházi 052 és 053/8 helyrajzi számú földutak stabilizációs munkáinak a támogatása.

A kivitelezés során elkészült 10 000 m² felületen az út zúzott kővel történő stabilizációja, mintegy 700 fm csapadékvíz elvezető árok építése, 366 db juhar facsemete ültetése. Az útépitési munkák során 10 200 m² geotextília és 1950 m³ zúzottkő került beépítésre. Az útpálya szélessége 4,0 m mindkét oldalon 0,5- 0,5 m útpadkával.

A jóváhagyott 0504 helyrajzi számú út stabilizációs és csapadékvíz elvezetési munkáinak kivitelezése elkészült. A műszaki átadás-átvételi eljárás november 26-án lezajlott.

A kivitelezés értéke: bruttó: 98.857.327 Ft ebből a támogatás bruttó: 66.408.554 Ft

Járdák

A vizsgált időszakban az alábbiak szerinti járda felújítások és építések történtek:

- önerős járdaépítés keretében mintegy 270 m² járda megépítését igényelte a lakosság, amelynek anyagára bruttó 978.000,- Ft.
- a 2019. évi körzeti fejlesztési kereten belül (külső vállalkozók által) közel 1670 m² járda felújítása történt meg, melynek összértéke bruttó 21.249.976,- Ft.

Játszótér létesítése

A 2019. évi körzeti fejlesztési keret terhére

- új játszótér létesült a 3. számú választóközrztben a Dinamit téren, a kivitelezés elkészült, a műszaki átadás megtörtént, értéke bruttó 4.994.850 Ft,- Ft.
- Szent László utca 12-16. számú társasházak mögötti, meglévő játszótér bővítése történt, a kivitelezés elkészült, a műszaki átadás lezajlott, értéke bruttó 1.142.250,- Ft.

Önkormányzati intézmények komplex energetikai korszerűsítésének előkészítése

TOP-1.4.1-15-JN1-2016-00008 számú pályázat „*A jászberényi Szivárvány Óvoda és Városi Bölcsőde egy óvodai intézménnyé való átalakítása és fejlesztése*”

A Jászberény Városi Önkormányzat fenntartásában lévő, Jászberény, Szent István krt. 18. sz. alatt lévő Szivárvány Óvoda épülete nem felel meg a mai követelményeknek, sem épületenergetikai szempontból, sem az időközben módosult nevelési-oktatási törvényi előírásoknak való megfelelés szempontjából. A projekt megvalósítása után egy óvodai intézménnyé kerül átalakításra. A beruházás megvalósítása során a bölcsőde funkció megszüntetésre kerül.

A pályázattal által megvalósítandó feladat:

1. az épület belső átalakítása az óvoda funkciónak megfelelően
2. az épület energetikai korszerűsítése
3. projektarányos akadálymentesítés

TOP-2.1.2-15-JN1-2016-00005 számú pályázat "*Városi környezetjavító intézkedések és gazdaságfejlesztési beavatkozások Jászberényben*"

Városi piac komplex felújítása" tárgyú kivitelezés: összesen 10 kW összteljesítményű napelem telepítése

TOP-2.1.1-15-JN1-2016-00001 számú pályázat „*Malom Konferencia és Rendezvényközpont fejlesztés Jászberényben*”

A Jászberény Fürdő utcában a 3908 hrsz-ú ingatlanon a Malom Konferencia és Rendezvény Központ cserépfedésű nyeregtetős tetőfelületén kerül kialakításra a 10 kW teljesítményű háztartási méretű napelemes kiserőmű, melyet az épület villamos fogyasztásának részleges kompenzálására kívánja létesíteni a beruházó.

BMOFT/5-20/2019 számú pályázat „*Sün Sámuel óvoda fejlesztése*”

A Sün Sámuel Óvoda lapos tetejének hő - és vízszigetelése, fűtése korszerűsítés (központi fűtés hálózat felújítása: radiátor cserék, kondenzációs kazánok beépítése, indirekt tároló kialakítása)

ÖSSZEGZÉS

A Környezetvédelmi Programban megfogalmazott célok tekintetében az elmúlt években hulladékgazdálkodás terén sok tekintetében előremutató eredményeket értünk el: hulladékudvar létesítése, működtetése, házhoz menő szelektív- zöld hulladékgyűjtés, hulladékgyűjtési akciókon való magas részvételi arány - de még mindig a legnagyobb problémát az illegálisan elhelyezett hulladékok felszámolása jelenti.

Számottevőek azon önkormányzati beruházások is, melyek levegőszennyező anyagok kibocsátásnak csökkentését eredményezték (önkormányzati épületek energetikai korszerűsítésre, nyílászárók cseréje, homlokzati hőszigetelések alkalmazása, napelemek felszerelése).

A levegő szennyezőanyag koncentrációját téli időszakban a lakosság nem megfelelő szilárd tüzelőanyaggal való fűtése nagymértékben hátrányosan befolyásolja. Az Önkormányzat általi felvilágosító kiadványok terjesztése, továbbítása oktatási intézményeknek illetve a témában megjelenő cikk helyi újságban nem elégséges a szemléletváltásra.

A Környezetvédelmi Programban és az Akciótervben megfogalmazott célokat rangsorolva egyes részterületekre vonatkozóan - a levegőterhelés csökkentésére és az illegális hulladék

elhelyezésének felszámolásra - szükségessé válik helyi szinten, a helyi adottság figyelembevételével intézkedési tervek elkészítése.

A tervek elkészítésénél fontos, hogy az érintettek – önkormányzat, közszolgáltatók, intézmények és a lakosság – közösen tudjanak konkrét cselekvési- támogatási tervet készíteni. Ezen cselekvési tervek egyik legfontosabb eleme egy olyan önkormányzati támogatási rendszer kidolgozása, mely egyrészt pénzügyi támogatást nyújt azon magántulajdonban lévő, szilárd tüzelésű fűtési rendszerrel rendelkező lakások tulajdonosai számára, akik vállalják fűtési rendszerük átépítését gáz, vagy elektromos fűtésre, másrészt füst tisztító berendezések beszerzését és felszerelését azon magántulajdonban lévő lakások tulajdonosai számára, akik anyagilag nem tudják vállalni a fűtési rendszerük átépítését, illetve az technikai, vagy egyéb objektív okok miatt nem valósítható meg.

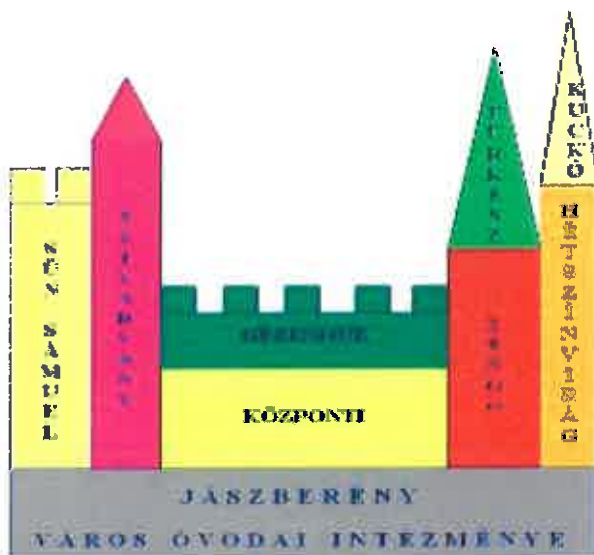
A feladatok között szerepel továbbra is a lakosság környezettudatos szemléletformálása, környezetvédelem intézményrendszerének helyi szinten történő erősítése, az anyagi források megteremtése is.

1. számú melléklet

KÖRNYEZETTUDATOS SZEMLÉLET ÉS GONDOLKODÁSMÓD ERŐSÍTÉSE

Az oktatási intézményekben a környezeti nevelési tevékenység fejlesztése, ösztönzése

KÖRNYEZETTUDATOS SZEMLÉLET ÉS GONDOLKODÁSMÓD ERŐSÍTÉSE JÁSZBERÉNY VÁROS ÓVODAI INTÉZMÉNYÉBEN

Környezettudatos szemlélet és gondolkodásmód erősítése a Pedagógiai Program alapján

Az intézmény pedagógiai programjának fő célkitűzéseinkben kiemelt a szülőföld, az itt élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok, szokások, a közösséghez való tartozás élményének megismertetése, a környezeti értékek, szépségek felfedeztetése, ápolás; a természet- és környezetvédelem, a környezettudatos magatartás kialakítása, az *ökológiai szemléletmód alakítása*, a vidék élővilágának és épített környezeti értékeinek felfedeztetése, megismertetése és annak megóvására nevelés, mely lehetővé teszi, hogy környezetükben jól tájékozódó, azt védő, a szépre fogékony, lakhelyükhöz kötődő gyermekeket nevelkedjenek..

Az óvodák tevékenységrendszer és tárgyi környezete lehetővé teszi a gyermekek **környezettudatos magatartásának** alapozását.

A *környezetvédelem fontosságának megismertetése komplex cselekvés útján*, felfedező jellegű játékos programok által valósul meg a napi gyakorlatban.

Konkrét feladatmegvalósulások 2018. október és 2019. október között

2018. október

Csoportjaink **élményszerző mikrocsoportos sétákat** szerveztek, ahol tapasztalatot szerezhettek a gyermekek az őket körül vevő természet védelmének fontosságáról.

Kirándulások alkalmával felfedezték a gyermekek a szűkebb és tágabb környezetüket, megvalósult a környezeti értékek megóvására nevelés.

A tavasszal elvégzett **kerti munkák** eredményeként ősszel betakarították a csoportok az óvodák kiskertjeiből a termést, részt vettek nagyobb betakarítási munkákban, mint répa-, burgonyaszedés.

A saját termesztésű zöldségfélékkel gazdagodott a gyermekek étrendje.

A falevelek, növényi hulladékok gyűjtése gyermekméretű eszközökkel történt. A kerti munka eredményeként tapasztalatot szereztek a gyermekek saját környezetünk szebbé tétele és a természet megóvása terén.

A zöld hulladékok elhelyezése a komposztálóba történt, mely ezt követően a kiskertekben került felhasználásra.

A hagyományoknak megfelelően ebben az évben is megrendezésre került az **Állatok Világnapja** a porteleki Hétszínvirág Óvodában. A program keretében volt: lovaglás, házi kedvencek és kis állatok simogatása, állatok mozgását utánozó játékok, vadász általi bemutató, lovas farm megtekintés, állatokról szóló játékos feladatok megoldása. Zárásként az intézmény Kelepelő bábcsoportjának előadását tekinthették meg a gyermekek.

Az Állatok Világnapja keretében néhány csoport gyermekei látogatást tettek a helyi Állatkertbe és a Sasközpontba.

„Díno fosszília” címmel kiállítást szervezett a Sün Sámuel Óvoda.

2018. november

Az **egészséges életmód** megalapozása, saját egészségünk védelme kapcsolódik környezetünk megóvásához, a környezettudatos magatartás kialakításához. Egészségheven kiemelten ez a szemlélet tükröződött a gyermekeknek szervezett tevékenységekben többek között ellátogattak gyógynövényboltba és az ott vásárolt termékeket közösen elkészítették és elfogyasztották.

Az egészséges táplálkozás keretében különböző magvakat és gyümölcsöket kóstolhattak. Sütőtökből, répából egyszerű egészséges süteményeket készítettek.

Az egészséges életmódra nevelő programok szervezése keretében „Mézes reggeli” címen ismerkedtek a gyermekek a jászberényi Méhészegyesület munkájával és a méhek életével, hasznával, kisfilmen megfigyelték a mézkészítés folyamatát.

Az egészséges életmódra nevelő programok keretében – beszélgetés volt a védőnővel a helyes táplálkozásról, a fogápolásról, testük ápolásáról, a környezetkímélő tisztítószeres alkalmazásáról.

Több óvoda szervezett papírgyűjtést az újrafelhasználás fontosságának tudatosítása érdekében.

A Sün Sámuel Óvodában a Szegedi Látványszínház meseelőadását tekinthették meg a gyermekek a környezetvédelemről, a szemetelés káros hatásairól

2018. december

A környezettudatos Karácsony szervezésén belül a fenyőfa díszítése természetes anyagokkal - szalma, dió, alma, toboz - történt.

A Hétszínvirág Óvoda gyermekei vadetetésen vettek részt Porteleken, a közeli vadetetőbe szénát helyeztek ki az őzeknek, répát és káposztát a nyusziknak.

„Egy gyermek – egy madáretető” projekten belül műanyagüvegekből, fából készültek madáretetők, amelyeket kihelyeztek az udvarokra, játszótérre, közeli fákra, megfelelő magasságban, hogy tudják a gyermekek után töltögetni és megfigyelni a madarak életét.

„Madárkarácsonyt” szerveztek az óvodák udvarán, és látogatást tettek a jászberényi Állatkertbe.

Téli madármegfigyelésre „medve lesen” vettek részt az óvodák az Állatkertben.

A Fűrész óvodások Hatvanban a **Vadászati Múzeumban** tematikus foglalkozáson vettek részt – „Téli erdő” címmel.

2019 Január

Valamennyi óvodában különös figyelemmel kísérték a gyermekek a **madarak életét**. A téli hónapokban gondoskodtak róluk.

2019 Február

Játéktémákba olyan tevékenységeket építettek be, melyekben szerepet kapott az **újrahasznosítás**.

2019. Március

A tavaszi munkálatok során a gyermekek megkezdték a konyhakertek előkészítését.

A folyamatosan végzett **kerti munka** eredménye, hogy idény zöldségekhez, gyümölcsökhöz juthattak a gyermekek saját munkájuk eredményeként, melyet közösen fogyasztottak el.

Megismerkedhettek a fűszernövényekkel, gyógynövényekkel.

A Fűrész Óvoda rendszeres munkájáért ebben az évben is **elismerő oklevelet** vehetett át a „Legszebb konyhakertek” Közösségi kategóriában.

Gézengúz Óvoda gyermekei magas ágyású konyhakertet készített.

A **Víz Világnapjának** megünneplése során, a takarékos vízfelhasználás, vízi élővilág védelme, témákat kiemelve, a víz fontosságát, körforgását hangsúlyozva dogozták fel a csoportok.

Megfigyeléseket végeztek természetes környezetben a Horgásztónál, Zagyvánál.

Megbeszélték, hogy „mi nem való a vízbe”?

Tudatosult a vizek védelmének fontossága.

Intézményünk önkéntes környezetvédő tevékenysége a **BÉKAMENTÉS**, melynek szervező tevékenységét a **Kuckó Óvoda** végzi a Duna-Ipoly Nemzeti Park Tápió - Hajta Tájvédelmi Körzetének területén – Farmos határában. 70 gyermek és 10 felnőtt, 6 mentésvezető vett részt a programban.

Sajnos ebben az évben kevés békát sikerült megmenteni a tájvédelmi körzetben pusztító tűz miatt.

Több óvoda csatlakozott az országos meghirdetésű „Happy hét” programhoz, melynek keretében rajzpályázaton vettek részt a csoportok.

2019. április

Föld Napja alkalmával csatlakoztak az óvodák a városi „Te szedd!” kezdeményezéshez, amely során megtisztították az óvodák környékét.

A Föld Napjához kapcsolódóan az óvodák udvarának díszítése **újrahasznosított virágtartókba** ültetett virágokkal valósult meg.

Egy gyermek – egy palánta akció keretében a gyerekek maguk ültették el virágaikat az udvarokon, majd folyamatosan gondozták azokat.

A Fürkész Óvoda - Óvodai Köznevelési Konferencián előadás tartott - „A fenntarthatóságra nevelés elmélete és gyakorlata” címmel. (EKE Jászberényi Campusán)

Lakókörnyezetünk és a szülők körében a szelektív hulladékgyűjtés népszerűsítése érdekében a Kuckó Óvoda elektronikai hulladékgyűjtést szervezett.

2019. május

A Madarak- és Fák Napjának ünnepe a Margit szigeten került megrendezésre. Az intézményi szintű rendezvényt nyolc állomáson kellett teljesíteni, ahol mozgásos játékok keretében szereztek ismeretet madarakról, fákról. A program az Állatkert és a Sasközpont dolgozóinak együttműködésével valósult meg.

A gyermekek interneten is nyomon követték a gólyák életét. Naponta betekintettek a bekamerázott gólyafészekbe.

A folyamatosan végzett **kerti munka** eredményeként tavasszal is friss zöldségekhez, gyümölcsökhöz juthattak a gyermekek.

Fürkész Óvoda az Iskolakert-hálózati műhelynap keretében előadás tartott. „Kiskert az Óvodában” címmel.

(Szervező: Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény, Általános Iskola, Szakiskola és Készségfejlesztő Iskola)

2019 június

Környezetvédelmi Világnap alkalmából a 6-7 éves gyermekek ismeretszerző, tevékenykedtető játékokban vettek részt a Fürkész Óvodában, ahol az Állatkert és a Sasközpont szakemberei tartottak ismeretterjesztő bemutatókat a gyermekeknek,

A programhoz kapcsolódóan a TRIÓ Rádió és Jászberény Város Óvodai Intézménye szervezésében „Váltsuk zöldre a szürke napokat!” elnevezésű pályázatot hirdetett, amelyre újrahasznosított tárgyakkal lehetett benevezni.

A felhívásra 170 gyermektől 222 db újrahasznosított tárgy érkezett. A legjobbak értékes díjazásban részesültek.

Az érdeklődő pedagógusok, szülők a témához kapcsolódó előadás sorozaton vehettek részt.

A Fürkész- és Központi Óvodában a JVV Zrt. és a KIA autószalon felajánlásával úttisztító autó és KIA elektromos autó megtekintésére nyílt lehetőség.

A programot „Kerékpárra fel!” elnevezéssel kerékpáros túra zárta az Állatkertbe, ahol hulladékszobor készítés várta a gyerekeket.

2019. szeptember

Az óvodák részt vettek az Európai Autómentes napon, ahol az egészséges életmód kialakítása a mozgás fontosságának kiemelésével, a gépjárművek környezetszennyező hatásainak megismerése volt a cél.

Ezen a napon mindenki gyalog vagy kerékpárral érkezett óvodába

A Fürkész Óvoda az **őszi erdei táborában** - a jászok életével, szokásaival ismertette meg a gyermekeket

Folyamatos tevékenységek a környezettudatos szemlélet és gondolkodás érdekében

A környezetvédelmi nevelés beépül a napi pedagógiai munkába. A hétköznapiak során természetesen jelennek meg a fenntarthatóság elemei.

- A hulladékok szelektálása naponta folyamatosan valósult meg.
- A **műanyagpalack gyűjtése** érdekében valamennyi óvodában falra szerelt zsugorító található, melyet a gyerekek napi rendszerességgel használtak, az összenyomott palackokat szelektív gyűjtőbe helyezték a gyerekek és onnan kerül elszállításra.
- A játéktémákba olyan tevékenységeket építettek be, melyben szerepet kapott az **újrahasznosítás**, a **barkácsolás** során felhasználták a tejfőlös poharakat, kupakokat, dugókat, dobozokat, flakonokat, stb.
- **Kísérletek** alkalmával tudatosításra került a levegő-, a föld- és az élő vizek szennyezettségének káros hatása a környezetre.
- Évszakonként figyelemmel kísérték a **gyógynövények** virágzását, begyűjthetőségét a környező réteken, erdőkben: május végén, június elején bodza -, kamilla -, hársfavirágot, november elején csipkebogyót gyűjtöttek a gyermekek, melyből teát készítettek.

- Az **egészséges étel- és ital-fogyasztás** szokásainak alapozása érdekében hetente egy napon az óvodák zöldség-, gyümölcsnapot tartottak.
- A feleslegessé vált zöldség-gyümölcs hulladékot a gyermekek közösen helyezték el az óvodai **komposztáló**ban.
- Az **energiatakarékosság** érdekében gyermekfelelősök figyelték a lámpák használatát, illetve télen a nyitott ajtók bezárását. A tudatosítás érdekében megfigyelték a víz-, gáz- és villanyóra számlálóját, hogy milyen gyorsan forog, ha sok vizet folyatnak, vagy sok lámpa világít.
- A **csöpögő csapok** elzárására felelős gyermekek kerülnek kijelölésre
- A mosdókban a gyermekek is ügyeltek kéz- és fogmosáskor, hogy csak a **szükséges vízmennyiséget használják**.
- A feleslegessé vált mennyiséget külön edénybe gyűjtik, melyet a csoportszoba növényeinek öntözésére használnak.
- Az óvodák a csapadékvíz gyűjtésével biztosítják a növények locsolását.
- A szervezett **mozgástevékenységek** kiegészültek célzott sétákkal sok esetben a **Zagyva** partra, ahol „kincseket” gyűjtöttek (pl. kavicsokat, terméseket, elhullott madártollakat, letörött ágakat, faleveleket, amelyeket ábrázoló tevékenységeken, játékokban felhasználtak), valamint a környezet tisztítását is elvégezték a gyermekek.
- Rendszeres mikro-csoportos, **kerékpár túrákon** vettek részt a gyermekek a levegő tisztaságának megőrzésére érdekében.

Környezetbarát feltételek biztosítása az óvodákban

- Az óvodák csoportszobái és egyéb helyiségei **energiatakarékos izzókkal** vannak ellátva.
- A takarékos vízfogyasztásra nevelés érdekében **hideg-meleg kevert csapvíz** áll rendelkezésre a mosdókban, a csapokra **takarékos szűrőfejek** kerültek felszerelésre.
- **Energiatakarékosak a WC – tartályok**, valamint a folyékony szappanadagolók.
- A Központi Óvodában **napkollektor** pótolja a meleg vizet.
- Valamennyi óvoda rendelkezik **komposztáló edénnyel, szelektív hulladékgyűjtőkkel, használati tárgyak gyűjtőkkel**.
- A gázkazános központi fűtések esetében **szakaszos fűtés** biztosított.
- A főbejárat **ajtókon automatikus zárók** segítik a meleg levegő épületben tartását.
- Környezetkímélő, **környezetbarát tisztítószer** alkalmazására kerül sor.
- A vegyszeres **flakonok** kezelése külön történik.
- **Környezetbarát irodaszerek** vásárlása szorgalmazott.

További feladat

- A régi épületek (Füvészház, Hétszínvirág, Zengő Óvoda) **energiatakarékosabbá** tétele (fűtése korszerűsítés, nyílászárók cseréje, épületek hőszigetelése)

Bercsényi Miklós Általános Iskola

KÖRNYEZETTUDATOS SZEMLÉLET ÉS GONDOLKODÁSMÓD ALAKÍTÁSA

A Bercsényi Miklós Általános Iskola a 2018 októbere és 2019 októbere között tovább folytatta azt a munkát, amit az előző tanévben elkezdett.

Ezt nyomatékosítja az Oktatási Hivatal által kidolgozott Útmutató a pedagógusok minősítési rendszerében a Pedagógus I. és Pedagógus II. fokozatba lépéshez c. kézikönyv, mely a pedagógusok számára egy új kompetenciát írt elő, amit a pedagógus munkájába be kell, hogy építsen.

A bírálásra kerülő kompetencia címe:

A környezeti nevelésben mutatott jártasság, a fenntarthatóság értékrendjének hiteles képviselője és a környezettudatossághoz kapcsolódó attitűdök átadásának módja.

Indikátorai:

- *Segíti a gyermekeket, tanulókat, hogy megértsék a nem fenntartható és fenntartható fejlődés különbségeit.*
- *Kihasználja saját szakterületén, illetve intézményében a fenntarthatóságra nevelés pedagógiai lehetőségeit.*
- *Lehetővé teszi a tanulók számára, hogy saját cselekedeteikkel, viselkedésükkel hozzájáruljanak a fenntarthatósághoz, tudatosítva bennük, hogy a jövő rajtuk is múlik.*
- *Segíti tanulóit, hogy a múlt és a jelen tükrében kreatívan gondolkodjanak a lehetséges jövőről.*

A fentieket figyelembe véve célkitűzéseink között szerepel:

- a környezettudatos életvitel kialakítása
- a lakóhely környezetvédelmi munkájában való aktív részvétel
- a környezeti értékek megóvása, fejlesztése

Kiemelt tevékenységeink:

- a szelektív hulladékgyűjtés fejlesztése
- kirándulások szervezése a környezetünk megismerése céljából
- az iskola környezet gondozása, ápolása, zöldítése
- tantermek, folyosók tisztasága

A környezetvédelem fontossága, a környezettudatos szemlélet kialakítása a természettudományos kompetenciák fejlesztése iskolánkban kiemelt szerepet kap. 2010 óta működő Természettudományos Tehetséggondozó programunk (TTG) tantárgyakon átívelő komplex programot biztosít a tanulóknak az iskolán belüli és külső helyszíneken megvalósuló változatos, élményszerű programok szervezése által.

Intézményünk sikeresen szerepelt az Emberi Erőforrások Minisztériuma által meghirdetett Nemzeti Tehetség Program, „A matematikai, a természettudományos és a digitális kompetenciák erősítését szolgáló hazai és határon túli tehetségsegítő programok támogatása” című pályázaton.

Az 1.500.000 Ft vissza nem térítendő támogatásból a legtehetségesebb 6. 7. 8. osztályos tanulók (18 fő) bevonásával, 60 órás, „Négy őselem” elnevezésű programot valósítottunk meg. Az egész tanévben zajló foglalkozásokon a tanulók játékos kísérletek, mérések, modellek építése közben ismerkedtek meg a négy őselem - a föld, a víz, a tűz, a levegő - tulajdonságaival, az ezekhez tartozó halmazállapotokkal, a földben található ásványkincsekkel. Az iskolán kívüli foglalkozásokon, rendhagyó földrajzóra keretében jártunk a Szemlő-hegyi-barlangban 2018. november 23-án. A Kutatók éjszakáját Egerben töltöttük, ahol a Konyhakémia, a Tüzes kísérletek és a Fagyasztás -196 °C-on című előadásokat néztük meg. Jártunk a Budapesti Műszaki Egyetemen, az Eötvös Lóránd Tudományegyetemen, a Pusztazámori Regionális Hulladékkezelő Központban 2019. 03. 29-én, a Csodák Palotájában, a Mátrai Hőerőműben 2019. 06. 03-án, és Egerben, a Varázstoronyban. A háromnapos kiránduláson a Bükk Nemzeti Parkot fedeztük fel.

A projektünk változatos és gazdag programját a hagyományos „Játsszunk fizikát! kísérleti bemutatón és versenyen mutatták be az iskola tanulói és meghívott partnereink. Ez a rendezvény alkalmat adott arra, hogy a partnerintézményeinkből érkező és a bercsényi tanulók igazi kísérlet show-t varázsoljanak egy délelőtt a Bercsényi Iskolában.

A tehetséggondozáson túl odafigyelünk a hulladékok szelektív gyűjtésére. Osztályaink vigyáznak az iskola zöld területeire.

Intézményünk egyik tanulója Turjányi Barnabás pályamunkát készített a környezettudatos gondolkodásmód témakörében:

TTG KIRÁNDULÁS

2019. JANUÁR 29.

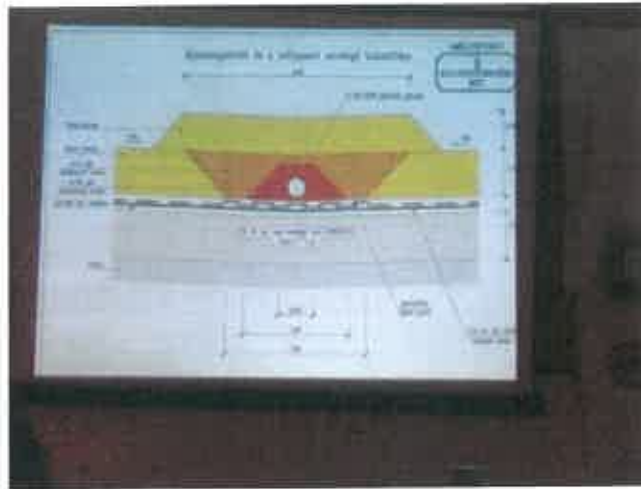
1) Mit jelent az, hogy a hulladéklerakó teljes körű védelemmel rendelkezik?

A hulladéklerakó akkor rendelkezik teljes körű védelemmel, ha a környezetvédelmi és környezet-egészségügyi előírások betartásával működik. Ehhez megfelelő és teljes körű műszaki védelemmel kell rendelkeznie. A műszaki védelem kétrétegű szigetelésből, ásványi rétegből és HDPE (High-density Polyethylene – nagy sűrűségű polietilén) lemezszigetelésből áll.

Ásványi szigetelés: A lerakótér fenékszintje alatt található több tíz méter vastagságú agyagos talajréteg bentonittal kondicionált felső, 0,5 méter vastag rétege.

Lemezszigetelés: 2,5 mm vastag HDPE lemezszigeteléssel látták el a medence fenékszintjét és a töltések rézsútját. A szigetelőlemezeket kettős varratú hegesztéssel építetik össze. A lemezszigetelés fölé geotextil védőréteget terítenek és erre hordták fel a vastag, durva homok szivárgóréteget, vagy kavicszivárgó réteget. A szigetelések működését szenzorhálózatból és talajvízfigyelő kutakból álló figyelőrendszer ellenőrzi folyamatosan, még általában a hulladékkezelő központ betelése után is több évtizedig.

Emellett a hulladéklerakónak rendelkeznie kell csurgalékvíz-gyűjtő és tisztító rendszerrel, valamint légbefűvós kezelőrendszerrel.

2) Milyen környezeti paramétereket vizsgálnak?

A hulladéklerakó környezetvédelmi ellenőrzését talajvíz-figyelő kutak, valamint felszíni vízmintavételi, zaj-rezgésvédelmi, talajvédelmi, levegőminőség-ellenőrző mérőpontok biztosítják. A hulladékkezelő központokban környezetvédelmi és hulladékvizsgáló laboratórium is működik.

3) Milyen formákban kezelik a hulladékot?

A hulladéklerakók elsősorban a hulladék anyagában történő újrahasznosítására törekednek. Ehhez elengedhetetlen a lakosság általi szelektív hulladékgyűjtés, amelynek során a különválasztott hulladékot anyagában újrafeldolgozzák és továbbértékesítik.

A szelektíven gyűjtött zöldhulladékok is hasznosítják, úgy hogy a zöldhulladékból a komposztálótelepen komposzt készül, amit eladnak vagy a rekultivált területeken hasznosítanak.

Vannak olyan hulladékok, amelyek szennyezettségük és összetételük miatt anyagukban nem hasznosíthatók, ezeket eltüzelik, ezzel távhőt, illetve villamos energiát állítanak elő. Ezt energetikai hasznosításnak nevezzük.

Ha a hulladék az előbb felsoroltak szerint nem hasznosítható, akkor hulladéklerakóba helyezik el. Itt a hulladék anyagát és energiatartalmát is jelentős mértékben elveszíti az évtizedek során.

4) Mit jelent a rekultiváció?

A rekultiváció (latin eredetű szó) jelentése: az emberi beavatkozás miatt elpusztult természeti környezet növényzettel való tudatos helyreállítása talajjavítással, ültetéssel.

Amikor a hulladéklerakót rekultiválják, akkor a környezetvédelmi szabályokban előírt vastagságú talajréteggel fedik be, és növényzetet telepítenek rá, hogy a tájba illő esztétikus látványt teremtsenek.

5) Mit jelent a fordított ozmózis?

A már betelt és az üzemelő lerakóban keletkező csurgalékvizek tisztítására egy fordított ozmózisú technológián alapuló szennyvíztisztító berendezés üzemel. A fordított ozmózis során egy hígabb oldattól féligáteresztő és mechanikailag szilárd membránnal elválasztott tömény vizes oldatra az ozmózisnyomásnál nagyobb nyomás hat. Ilyenkor a vízmolekulák a hígabb oldatba áramlanak és a töményebb oldat koncentrációját növelik.

6) Jegyezz le minden hulladékot, amit a kirándulás ideje alatt „termeltél”!

Egy chipses zacskó, 2 gumicukros zacskó, 2 műanyag palack, 3 nejlonzacskó, ebédnél: 3 sült krumplis zacskó, 4 papírpohár és a hozzá tartozó műanyag fedő, 5 papírzacskó, amiben az ebédünk volt, 4 szívószál és a hozzá tartozó csomagoló papír, egy rágós zacskó.

7) Írj le 2 kísérletet!

Fogunk 2 deszkát és beszorítunk közé egy összenyomott műanyag palackot, majd két-két szorítóval összeszorítjuk a kettő deszkát. Ezek után a palackba rakunk, szárazjeget majd visszacsavarjuk rá a kupakot. Azt tapasztalhatjuk, hogy az üvegben megnő a nyomás és egyre jobban elkezd hajlítani a deszkát, és egy idő után el is fogja törni.

Fogunk egy petángolyót (a petángolyó acélból készül és belül üreges), és teletöltjük, vízzel ezután hozunk egy kancsót vagy mérőedényt, amely tele van vízzel, és a petángolyót belenyomjuk. Ezek után folyékony nitrogénnel elkezdjük hűteni és azt vehetjük észre, hogy a petángolyó elkezd összeszűkülni.

Fogunk egy dugót, és a dugóba labdafújó szelepet rakunk. Ezek után fogunk egy palackot és a szájába beledugjuk ezt a dugót. Ha a szelepet elkezdjük pumpálni, akkor megnő az üvegben a nyomás és egy felhő keletkezik.

További képek:

Elmondható, hogy iskolánk továbbra is a természettudományos tehetséggondozás centruma és bátran építhetnek ránk Jászberény és a Jászság középiskolái.

JÁI Székely Mihály Általános Iskola Tagintézménye

A JÁI Székely Mihály Általános Iskolai Tagintézményében az elmúlt egy évben ismét számos olyan tevékenység zajlott, mely a környezettudatos szemléletmód és gondolkodás erősítését szolgálta. A pedagógiai programunkban és így ebben az évben is folyamatosan kiemelt szerepet kaptak az alábbi tevékenységek:

1. Az iskola környezeti nevelési tevékenységének kiemelt feladatai voltak:

- a tanulóknak a környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel elősegítése; a természetet, az embert, az épített és a társadalmi környezetet tisztelő szokásrendszer megalapozása;
- tanulóinknak bemutattuk és gyakoroltattuk velük azokat a környezet megővéséhez szükséges képességeket és készségeket, amelyek a természeti és a társadalmi környezet zavartalan működését elősegíthetik;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében – foglalkoztak a környezet megővésének szempontjából legfontosabb ismeretekkel:
 - a környezet fogalmával,
 - a földi rendszer egységével,
 - a környezetszennyezés formáival és hatásaival,
 - a környezetvédelem lehetőségeivel,
 - lakóhelyünk természeti értékeivel,
 - lakóhelyünk környezetvédelmi feladataival kapcsolatosan.

2. A környezeti nevelés az iskola minden pedagógusának, illetve minden tanórai és tanórán kívüli foglalkozás feladata volt.
3. Az iskolai környezeti nevelést elsősorban a következő tevékenységformák szolgálták:
- a) a helyi tantervben szereplő *Környezetismeret, Természetismeret, Biológia, Kémia, Földrajz* tantárgyak tananyagai és az ötödik-nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott ismeretek
- táplálékláncok
 - erdők, vízpartok, mezők életközössége
 - erdőgazdálkodás, erdővédelem
 - Nemzeti Parkok, Hajta és Zagyva mente élővilága,
 - környezetünk védelme / savas eső, ózon, szmog/
- b) a környezeti nevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások a következők voltak:
- Október 12-én szerveztük meg szokásos alsó tagozatos őszi túránkat. Idén körtúrát tettünk Mátrafüred - Sástó - Mátrafüred útvonalon. Három kilátónál is megcsodálhattuk a tájat: Muzsla kilátó, sástói kilátó és Kozmári kilátó. Az 5 km-es sétánk során a Rákóczi - forrást is érintettük.

- a „Föld napja” alkalmából rajzpályázatot hirdettünk alsó és felső tagozatos tanulók számára.

- A szelektív hulladékgyűjtés megszervezése az iskolában nagyon fontos feladatunk, és a telepített konténerekben egész évben szelektíven gyűjtöttük a hulladékot.
- Iskolánk részt vett a városi Autómentes nap programjain, valamint a TeSzedd programsorozaton 4 osztállyal, akik a kijelölt területeket tisztították meg a szeméttől

- Februárban két, márciusban egy alkalommal nyílt lehetőségünk megismerkedni a régi mesterségekkel. A Fürdő utcai műhelyház adott helyet a foglalkozásoknak, amelyen 3. és 5. osztályos tanulóink vettek részt. A tárolásra, raktározásra a mindennapi élet több területén szüksége van az embereknek. A múltban természetes anyagokból készült edényeket használtak erre a célra. A kosárfonó és a fazekas mesterség csínját-bínját mutatta be nekünk, valamint a jáász viseletet, a jáász emberek öltözködési szokásait.

- Osztályaink rendszeresen látogatást tettek az Állatkertben a tanév során egy szülő jóvoltából, aki ingyenes bérletet vásárolt iskolánkunknak.

- Az állatok világnapja alkalmából rajzpályázatot hirdettünk az alsó tagozatos tanulóknak. Október 4-én az állatok világnapja alkalmából megrendezésre került az Állati jó délutánon az izgalmas vetélkedők és a sokféle kisállat mellett egzotikus állatbemutató színesítette a programot.

- Az Európai Mobilitási hét kereteiben rendezett programok során a 3-4.z osztályok látogatást tettek a jászberényi Tűzoltólaktanyában. A gyerekek nagyon élvezték a bemutatót, mely során meg is ismerkedhettek a tűzoltó eszközökkel.

- A napközis futóverseny szeptember 27-én került megrendezésre a Margit-szigeten.

- Iskolánk 5-6. osztályos tanulói május 16-án kenuzni voltak a Zagyván, és ismerkedtek a Zagyva élővilágával.

A tanév során megvalósított programokkal fontos célunk volt:

- környezettudatosság kialakítása
- környezetvédelem megismertetése
- természet megismerése, megszerettetése
- figyelemfelhívás a természetvédelem fontosságára

**Szent István Körúti Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény,
Általános Iskola, Szakiskola, és Készségfejlesztő Iskola**

**KÖRNYEZETTUDATOS SZEMLÉLET ÉS GONDOLKODÁSMÓD
ERŐSÍTÉSE**

2018. október – 2019. október

Környezetvédelmi nevelés beépítése a pedagógiai munkába (környezetvédelemmel kapcsolatos programokban, projektekben való részvétel)

A Szent István Körúti Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény, Általános Iskola, Szakiskola, és Készségfejlesztő Iskola, Örökös Öko iskola és Madárbarát Iskola valamint az Országos iskolakert hálózat tagja, környezetnevelési tevékenységét az iskola Pedagógiai Programja, Környezetnevelési Programja és a Környezetnevelés éves munkaterve, valamint a Fenntarthatósági Programja II. 2019 - 2020 határozza meg.

Cél:

Fenntarthatóságra nevelés a környezettudatos szemlélet alakításával, gyakorlásával, a sajátos nevelési igények figyelembevételével. Természeti és épített környezet tapasztalati megismerése, védelme.

Feladatok:

- Hagyományos programok, projektek továbbvitele
- Új programok, projektek, pályázatok bekapcsolása, eredményei
- Együttműködések, hálózati kapcsolatok folyamatos működtetése, bővítése

**JELES NAPOKHOZ KAPCSOLÓDÓ PROJEKTEK, PÁLYÁZATOK – ÚJ
TEVÉKENYSÉGEKKEL**

TAKARÍTÁSI VILÁGNAP

- Európai Hulladékgyűjtési Hét akcióban, pályázaton való részvétel Méregteleníts! felhívással.
- Városi Hulladékgyűjtési akcióban való részvétel – Te szedd országos akcióhoz csatlakozás
- Hulladékhasznosítás – CETELEM országos pályázaton való részvétel

FÖLD NAPJA

- Iskolakert országos pályázaton való részvétel: Jász hagyományok az iskolakertben III. díj Természettudományos kísérletek az iskolakertben, Jász hagyományok és a környezetvédelem címmel, Módszertani könyv megírásában való részvétel. Városkert pályázaton városi díj. Az Iskolakert folyamatos működtetése.
- Kapcsolódás a hagyományainkhoz: Iskolakerti műhelynapok megrendezése, magos ágyás, üvegház átadása az iskolakertben, programokhoz kapcsolva, tájékoztatók, előadások, tv interjúk, újságcikkek az eseményekről, Együttműködési megállapodás a Jász Kertbarát Klubbal.
- FOGYASZTÓI TUDATOSSÁGRA NEVELŐ ISKOLA pályázat – cím elnyerése (Nemzeti Fejlesztési Minisztérium) A cím megvédése, a tervezett tevékenységek továbbvitele, bővítése a Városi Fogyasztóvédelmi Irodával.
- Kapcsolódás a hagyományunkhoz: Beszámoló a Fogyasztói pályázat eredményeiről a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium számára. Fogyasztói tudatossággal kapcsolatos előadások, Work shoop, – jutalom kirándulás Hatvanba a Vadászmuzeumba.
- Komposztáljunk együtt országos projektbe való bekapcsolódás. Komposztálás ünnepnapja pályázaton való részvétel – országos II. helyezés. Klímaváltozás témaköre:
- Tantermi komposztálás gyakorlatának elindítása, folyamatos gyakorlata - megyei pályázaton a komposztálási gyakorlatunk, - külön díjat kapott. Városi Zöld Diák parlamenti találkozó iskolánkban - az iskolakertben, palántaültetéssel, facsemete ültetéssel.

VÍZ VILÁGNAPJA

- Zagyvaparti Ligetes védelme – Zagyva folyó növényzete, állatai projekt – terepgyakorlat, a Zagyva takarítása.
- A víz védelme, takarékosagra nevelés – osztályversenyek projektje, plakátverseny.
- Kapcsolódás a hagyományokhoz: Fenntarthatósági Témahét programjában a víz védelem, az Erdei Iskola programjában Színek és vizek témaköre – pályázat, nyeremény budapesti kirándulás a Mezőgazdasági Múzeumba, és a Margitszigetre.

MADARAK, FÁK NAPJA

- Otthon az erdőben projekt folytatása (Földj) védelem, gondozás, zöld tanórak helyszíne
- ÓZON ZÖLD DÍJ ARANYÉREM (ÓZON NETW TV) megfelelés, érték az iskolai munkánk bemutatása során.
- Facsemeték, bokrok, virágok ültetése az iskolakertben. Madárodúk, madáretetők készítése hulladékcsökkentéssel. Jász Fiatalok facsemete ültetése az iskolakertben.
- MADARAK ÉS FÁK ÜNNEPNAPJA A VÁROSI ÁLLAT- ÉS NÖVÉNYKERTBEN – hagyomány az állatok örökbe fogadása, állatok etetése, iskolakertből virágültetés.
- Kapcsolódás a hagyományokhoz: Tanösvény létrehozása a Városi Önkormányzat segítségével a Ligetesben, facsemete ültetések, minden osztálynak van egy fája, folyamatos gondozásuk, madárvédelem etetőkkal. Erdei Iskola programjában való részvétel, ajándékkészítés erdei növényekből – pályázat I. díj

KÖRNYEZETVÉDELMI VILÁGNAP

- ORSZÁGOS TERMÉSZETVÉDELMI VERSENY (KIS FÜRKÉSZEK, IFJÚ FÜRKÉSZEK)
- „Ki a tanteremből nap” a Környezetvédelmi Világnapon a Városi Állat és Növénykertben - hagyományunk
- Fenntarthatósági Témahét 3 pályázata
- Mintaprojekt pályázat I. DÍJ
- Házi versenyek a talajjal kapcsolatban – 2 diákpályázat – Talajmúzeum, Talaj mint érték címmel. Új témakörök, részvétel az új programban : talaj, víz védelem, hulladékcsökkentés.
- Az iskola előtti utcarész folyamatos rendezése, fák virágok védelme.
- NYÁRI NAPKÖZIS TÁBOR – A környezetvédelem –természetvédelem jegyében – Kertünk kincsei, A Ligetes kincsei címmel – őseink élete, környezete a tábori programban.

EGYÜTTMŰKÖDÉSEK, HÁLÓZATI KAPCSOLATOK

- Városi, országos együttműködések folyamatossága, bővítése, - Városüzemeltetési Iroda, Városi Központi Óvoda, Városi Zöld Diákszlament, Városi Fogysztóvédelmi Iroda, Balkon Kertészet, Jász Kertbarát Klub, Öko iskolák Országos Hálózata ,Országos Madártani Intézet, Iskolakertekért Országos Hálózat
- Magyar Környezeti Nevelési Egyesület – Környezeti Nevelési Stratégiába bevonás, társszerző az iskola képviselője, pályázatok, Országos Találkozó megrendezésére felkérés, lebonyolítás.
- Környezetvédelmi és Természetvédelmi Oktatóközpontok Országos Szövetsége – terepgyakorlatok, versenyek –, „Mozdulj a klímáért” országos akcióban való részvétel.

ELŐADÁSOK, KONFERENCIÁK

- Iskolakerti Jó gyakorlatok, ORSZÁGOS KONFERENCIÁN MŰHELYMUNKA BEMUTATÁSA – Lakitelek.
- Iskolakert a tanórákon – ORSZÁGOS TALÁLKOZÓ – ELŐADÁS TARTÁSA
- Agrár Minisztérium által szervezett Zöld konferencián előadás, bemutató tartása, ”A komposztálás, mint hulladékcsökkentő tevékenység” címmel.
- Előadás Boldogon az iskola képviselőjében – Hagyományok az iskolakertben címmel.
- Előadás Budapestén az Iskolakert értékelő konferenciáján.
- Nemzeti Környezeti Nevelési Stratégia átdolgozásában társszerzőként való részvétel az iskola képviselőjében – bemutató, megvitatás országos szinten.
- A Magyar Környezeti Nevelési Stratégia megújítása az MKNE szervezésében iskolánkban – műhelymunka városi, térségi résztvevők bevonásával.
- Városi Bizottság ülése iskolánkban, tájékoztató iskolánk környezeti nevelési munkájáról – iskolakert, Ligetes tanösvény meglátogatása.

MEGVALÓSULÁSI HELYSZÍNEK, MÓDSZEREK

- Zöld tanórák: pályaorientáció, szakmai előkészítő, életvitel, környezetismeret, természetismeret, rehabilitáció, osztályfőnöki és napközis foglalkozások.
- Terepgyakorlatok: iskolakert, Zagyvaparti Ligetes, Városi Állat- és Növénykert, Balkon kertészet

TEVÉKENYSÉGEK

- terepgyakorlatok, gyűjtőmunkák, vizsgálatok, kísérletek, előadások, prezentációk, versenyek, pályázatok, kiállítások

PROGRAMOK, PROJEKTEK, PÁLYÁZATOK – EREDMÉNYEK

1. EURÓPAI HULLADÉKGYŰJTÉSI HÉT – PÁLYÁZAT – PROGRAM

Hagyomány az évi több alkalom, amikor részt veszünk országos és helyi takarítási akciókban. Az új program a veszélyes anyagok felhasználásának a megkerüléséről szólt: Méregteleníts! szlogennel. Az akcióhéten tanterem takarítást végeztek a gyerekek környezetvédő módon természetes anyagokkal, eszközökkel. Az iskolakerti munkában sem alkalmazunk vegyszereket a trágyázásban és a védelem során. Folytatódott az újrahasznosítási akciónk. Mindez kapcsolódott a karácsonyi vásár előkészítéséhez ebben a tanévben is. Ajándékok készültek újrahasznosítással, iskolai szemléltetőeszközök, környezetvédelmi tárgyak születtek a régi anyagokból. Minden osztály a saját képességei szerint vette ki a részét a vállalt feladatokból. Az elkészült munkák megörökítésre kerültek a képeken, faliújságokon.

A Komposztálás ünnepnapja – témanapon minden osztály a saját képességei alapján dolgozott. Voltak, akik még csak tanulgatták, rajzzal, kirakással. Voltak, akik már használták az udvari és a tantermi komposztálókat. A közös pályázatunk II. helyezést ért el.

Kapcsolódás a hagyományokhoz: A komposztálás, mint a hulladékcsökkentés eszköze pályázat – program, felhasználás az iskolakerti munkánkban.

2. OTTHON AZ ERDŐBEN –PÁLYÁZAT- PROGRAM

Folytatódik az OTTHON AZ ERDŐBEN projektünk, a Zagyvaparti Ligetes védelméért. Kiegészült a vízpart növényeinek és állatainak megismertetésével,

kísérletekkel, vizsgálódásokkal. Az ÓZON DÍJ 2016 pályázaton ARANYÉRMET nyert iskolánk. Szerepeltünk az ÓZON NETWORK televízió EGYENLÍTŐ című műsorában, ahol az iskola környezetnevelő munkájáról a városi környezetvédelemmel való kapcsolatáról szóltunk. Ez is kötelez bennünket a tudatos terepi munka folytatására, élve az új lehetőségekkel.

A Városüzemeltetési Iroda felvállalta az új projektünk – tanösvény kialakítását a Zagyvaparti Ligetesben – iskolánk, tanulóink részvételével.

Facseteték, bokrok ültetését végeztük, - minden osztály elültetett egyet, - melynek gondozása, locsolása azóta is folyamatos. Elkészült a tanösvényt jelző táblánk, az avatásra az Országos találkozón került sor.

3. AZ ISKOLAKERT – PROJEKT – PÁLYÁZAT – PROGRAM

Az Iskolakert Hálózat tagjaként 32 ágyásból álló iskolakertünk működik. Minden osztálynak van ágyása, ahol konyhakerti növényeket termesztünk. Olyan növények vannak az ágyásokban, amelyek felhasználhatók a tanórákon szemléltetésre, vizsgálódásra, fogyasztásra, sőt „eladásra” is. Megtanulják munka közben a tanulók a hazai, saját termesztés fontosságát az egészséges táplálkozás érdekében.

Részt vettünk a VÁROSI KERTEKÉRT pályázat elindításában, megvalósításában. A városi expón Közösségi kert díjat kapott az iskolakertünk. Minden meghirdetett pályázaton sikeresen szerepeltünk.

Részt vettünk a Hálózat plakátpályázatán „Iskolakertet minden gyereknek” címmel. A téli pályázatunk: „A természet a hó alatt alszik, de mi nem” címmel I. díjat nyertünk. A tavaszi pályázatunk: a Természettudományos kísérletek a tanórákon címmel III. helyezést ért el. A pályázati támogatásból asztalokat és padokat vásároltunk. A kerti munka során így biztosított a tanórák sikere.

A nyári pályázaton „Jász hagyományok és a környezetvédelem” címmel különdíjat nyertünk. Pályázat született az Országos felhívásra is, a Legszebb konyhakertek címszó alatt.

Országos pályázaton 5 évre elnyertük a FOGYASZTÓI TUDATOSSÁGRA NEVELŐ ISKOLA címet. Az oklevelet ünnepélyes keretek között a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium Államtitkára adott át iskolánkban. A program bővítése a földias termesztés hasznosításával történik.

Az Iskolakert Országos Hálózat által szervezett országos illetve nemzetközi konferenciákon találkozókon, - melyet az Agrár Minisztérium is támogatásáról biztosít – előadás, műhelymunka, kiállítás szerepelt minden alkalommal az iskola részéről. A győztes pályamunkáink szerepelnek az www.iskolakertekert.hu honlapon, illetve nyomtatott példányban is meg fog jelenni a győztes pályázatokkal együtt.

A „Téli kerti módszerek” címmel megjelent módszerkönyv 4 leírást tartalmaz az iskolakerti munkánkról.

A Városüzemeltetési Iroda segítségével kettő magos ágyást kaptunk, amelyet a gyerekekkel feltöltöttünk és az egyiket árvácskával beültettünk. Az ágyások ünnepélyes átadására az Országos találkozón került sor. A gondozási feladatokat az autista tanulóink végzik folyamatosan.

Terveink között szerepelt és támogatást nyertünk hozzá a nyári pályázaton – 2019 márciusában térségi iskolakerti műhelymunkák megrendezésére, felnőttek és gyerekek számára, aktív együttműködéssel.

Kapcsolódás a hagyományokhoz: Az Agrár Minisztérium támogatásával üvegházat kaptunk, melynek felavatása a térségi műhelynapon történt a Zöld Diákparlament találkozóján, közös palántaültetéssel, facsemete ültetéssel az iskolakertben. Az eseményről beszámoló jelent meg a helyi folyóiratban, és a Trió tv-ben.

Mindez segíti az iskolakerti munka palántanevelési módszereinek gyarapítását, - fólia, üvegház, magos ágyás és szabadföldi termesztés gyakorlatát, összehasonlítását.

4. FENNTARTHATÓSÁGI TÉMAHÉT

A programját tanulóink képességeihez igazodva valósítottuk meg. Minden osztály vállalt közös, illetve kiscsoportos, vagy egyéni feladatot. Voltak, akik terepi megfigyeléseket végeztek a Zagyva folyó mentén. Udvart, utcát takarítottak, kertet műveltek, Ligetest takarították. Az idei feladatok a talajjal kapcsolatosak voltak. Az elvégzett feladatokról rajzok, beszámolók, faliújságok készültek. Mintaprojektünk első helyezést ért el.

Kapcsolódás a hagyományokhoz: Választható feladatok, - a Tudatos fogyasztás témaköre, szelektív hulladékgyűjtés módszere, komposztálási gyakorlatok, valamint Fogadj örökbe egy vizes élőhelyet! címmel pályázatunk megvalósítása.

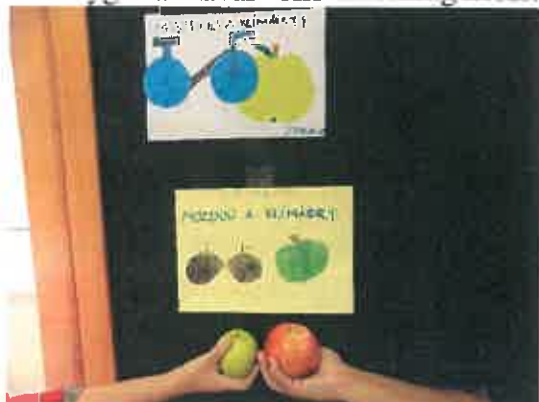
5. KIS FÜRKÉSZ - PROJEKT

A természetvédelmi és környezetvédelmi projektünk keretében két csapat vett részt az országos levelező versenyen, mely novembertől tanév végéig tartott. A KIS SÜNIKÉK 116 résztvevő csapatban a 8. helyen, a NAGY SÜNIKÉK 80 résztvevő csoportban a 6. helyezést érték el. Mindkét csapat tagjai vezetői dicséretben részesültek, oklevelet kaptak. A verseny folyamatos, a gyerekek kutató munkát végeznek terepen nagy lelkesedéssel.

6. MOZDULJ A KLÍMÁÉRT – PROJEKT – PÁLYÁZAT

Közös akció: Facsemete ültetése - Zöld mérföldek gyűjtése osztályonként a gyalogosan közlekedők létszámáról. Egyéni pályázat – klímás terméskép, „szelfi a mosolygós almával” öko-finomság készítése, elfogyasztása megőrkítésekkel.

7. A VILÁG LEGNAGYOBB TANÓRÁJA – TÉMANAP – PÁLYÁZAT

A program célja: Szárazföldi Öko szisztémák megvédése, zöld felületek védelme a helyi közösségekben – Világvédő cím megfogalmazása – Mit tehetek személyesen a környezet védelméért – Portré önmagunkról milyen világvédő is vagyok én címmel. Sok önálló portré készítése rajzzal, szöveggel a 15 globális cél megismerése alapján. Pályázatunk címe: Gondolkodj globálisan, cselekedj lokálisan! Pályázatunk 1. díj.

8. NAPKÖZI ERZSÉBET TÁBOR – PÁLYÁZAT – PROGRAM

Iskolánk a pályázat elnyerése után a környezetnevelési célok megvalósítását segítő programokat dolgozott ki. Olyan tevékenységek valósultak meg, amelyek az iskolai, városi, természeti és épített környezet játékos tapasztalati megismerését szolgálták – őseink élete játékokkal, bekapcsolva a külső környezet adta lehetőségeket. (Városi Állat- és Növénykert, Ligetes, iskolakert, poroszlói ÖKO Centrum, budapesti Állat és Növénykert).

9. ZÖLD DIÁKPARLAMENTÜNK

Továbbra is összefogja és irányítja a városi Zöld Diákszövetség tevékenységét. Éves munkatervében határozza meg a résztvevők feladatait, közös programját. Országos szinten egyedülálló ez az összefogás, mely az Öko iskolák fenntarthatóságért végzett legfontosabb helyi tennivalóiban is részt vállal (zöld felületek védelme, hulladékcsökkentés – tapasztalatcseré, javaslattevés az Önkormányzat felé). Évindítónk a városi Állat és Növénykertben volt. Facsemetét ültettünk, majd közösen részt vettünk a komposztálás előkészítésében – a levelek összegyűjtésében - A záró rendezvény iskolánkban volt – beszámolókat bemutatókat tartottunk az éves munkánkról.

Részletek a már elhangzott javaslatokból:

- Zöld felületek folyamatos gondozása az iskola környezetében
- Hulladéksökkentés, hulladékgyűjtés –helyi szinten is folyamatosan
- Komposztálás tanulása gyakorlati felhasználásra otthon is
- Iskolakert létesítése a lehetőségek kihasználásával

Kapcsolódás a hagyományokhoz: A tanévzáró találkozónk az iskolánkban iskolakerti műhelynapon történt, üvegház avatással, közös palánta ültetéssel az üvegházban és gyümölcsfacsemete ültetéssel az iskolakertben.

Összegzés:

A jelzett időszakban iskolánkban 13 pályázat született, ebből 11 nyertes pályázat volt. Mintegy 17 féle környezetnevelési program segítette a pedagógiai munkák eredményességét. Helyi, régiós, országos projekteken, pályázatokon, versenyeken, terepgyakorlatokon, zöld tanórákon, kiránduláson, táborban vett részt az iskola MINDEN TANULÓJA. Sok tevékenységben jelen voltak a pedagógusok mellett felnőtt segítők, asszisztensek, mentorok, szülők, támogatók, és a Városüzemeltetési Iroda képviselője. Örömteli számunkra, hogy az új tanévben a részesei lehetünk a MAGYAR KÖRNYEZETI NEVELÉSI STRATÉGIA kidolgozásának, bővítésének, melynek gyógypedagógiai fejezetét iskolánk gyakorlata segíti a környezetnevelés érdekében. Társszerzőként iskolánk képviselője részt vett a Stratégia kidolgozásában Különleges nevelési helyzetek címmel.

Az Iskolánk és Város adott helyt a Magyar Környezetnevelési Egyesület Országos Találkozójának, melynek sikere érték a szűkebb és tágabb közösségnek egyaránt.

Értékeink: Vásárhelyi díj a természetvédelemért, Jászberény város környezetvédelmi díja Te szedd mozgalom díja: Jász – Nagykun – Szolnok megye legaktívabb iskolája, valamint Magyarország 5 legaktívabb iskoláinak egyike címet nyerte el iskolánk.

Köszönet illeti mindazokat, akik segítségükkel, támogatásukkal hozzájárultak a fenntarthatóságra neveléshez, biztosítva iskolánk tanulóinak örömteli, sikeres részvételét ebben az időszakban is.

Szent István Sport Általános Iskola és Gimnázium

Intézményünk Pedagógia Programjában lefektetett elvek alapján valósítjuk meg a tanulóink környezeti nevelését. A környezettudatos szemléletformálást egészen kisgyermek korban kell elkezdni, hogy a jövő nemzedéke minél kevesebb károsodást okozzon az ökoszisztémának. A környezeti nevelés folyamatában tudatosítjuk diákjainkat, hogy az ember és környezete szorosan összefügg. Célunk, olyan tájékozott és tevékeny tanulókat nevelni, akik kreatív, problémamegoldó gondolkodásmóddal rendelkeznek, érzékenyen viszonyulnak a környezetükhöz, képességeiknek és lehetőségeiknek birtokában közvetlenül bekapcsolódnak a természet értékeinek megőrzésébe, védelmébe, alakításába. Életmódjukban a természet tisztelete, a felelősség, a környezeti károk megelőzésére való törekvés válják meghatározóvá. Alapvető fontosságúnak tartjuk a fenntartható fejlődés elveinek érvényesítését a mindennapi munka során. Ennek érdekében ÖKO- csoportot működtetünk, melynek tagjai olyan elhivatott pedagógusok, akik mozgósítani tudják diákjaikat tanórai és tanórán kívüli programokba. Iskolánk 2011-ben elnyerte az **ÖRÖKÖS ÖKOISKOLA** címet.

Környezeti nevelésünk, több módon és szintén valósul meg:

- Az osztályok a „Virágos osztály” cím elnyeréséért élő, cserepes virágokkal teszik barátságosabbá termeiket, ösztönözve őket, hogy a szorgos tanulói kezek egész tanévben gondozzák is növényeiket.
- Téli madáretetés céljából kihelyezett madáretetők tartalmát folyamatosan feltöltik az osztályok.
- Az Állatok Világnapja alkalmából az alsósok az Állatkerben tettek látogatást. Ezen a napon az 5.-7. évfolyam aktív programon vett részt Tápiószentmártonban a Kincsem Lovaparkban. Istállólátogatáson túl őshonos állatokat tekinthettek meg a Lovaspark-területén. 6.évfolyam a Jászberény külterületén elhelyezkedő Sas-központban interaktív ragadozómadár bemutatón vettek részt. 8. évfolyam a gimnazistákhoz csatlakozva a Hajta természetvédelmi területen túráztak. E jeles nap alkalmából iskolarádiós műsort is hallhattak tanulóink, illetve az osztályok aktualizálták az öko-faliújságokat.

- Ősszel és tavasszal papírgyűjtést hirdettünk, amiben a tanulók és szüleik is aktívan részt vettek. Az iskolaudvaron elhelyezett konténert 2 nap alatt megtöltötték az iskola diákjai.
- Októberben hagyományos fakultatív kirándulás keretén a darvak vonulását csodálhatták meg az érdeklődő tanulóink. A nagy népszerűségnek örvendő túránk idén is izgalmas és ismeretekben gazdag volt.
- Felső diákjainkkal részt vettünk a városi Zöld Diákszövetség őszi és tavaszi ülésén.
- Vetélkedőt szervezünk a természet iránt érdeklődő, tehetséges diákjainknak, Diákelőadások címmel, mely már hagyomány az iskolánkban.
- A Zöld Jeles Napokhoz (Állatok Világnapja, Víz Világnapja, Föld Napja, Madarak és Fák napja) kapcsolódóan három fordulós levelezős versenyt hirdettünk meg, melyre szép számmal jelentkezték csapatok. Aktualizáltuk a folyosói, a tantermi ökofalakat és iskolarádiós műsorral emlékeztünk meg a világnapok fontosságáról.
- Happy-hét programjaiba már 5. alkalommal kapcsolódtunk be, melynek célja az ivóvízfogyasztás népszerűsítése. Happy-hét megvalósult programjai: vízbár, vizes vetélkedő alsó és felső tagozaton, dalátírás, flash mob.
- A Fenntarthatósági Témahét keretein belül lehetőséget biztosítottunk minden osztálynak bekapcsolódni a Zöld Okos kupa online versenyre. A témahét részeként, a 2. 6. és 10. évfolyam bevonásával érdekes óratervek alapján izgalmas, rendhagyó tanórákat tartottunk, melyeket fényképekkel dokumentáltunk.
- Bekapcsolódtunk a TeSzedd! – Önkéntesen a tiszta Magyarországért mozgalomhoz, melynek keretében a szorgos kezek, több zsáknyi szemetet gyűjtöttek össze az iskola környékén.
- Megvalósult hagyományos rendezvényünk az iskolai Egészségnap. A kollégák állomásokon várták a tanulókat kóstolókkal, hasznos információkkal, a védőnők előadást tartottak a szájhygiénáról és egészségügyi szűréseket végeztek. A szervezők idén is érdekes, tartalmas programokat szerveztek. Volt még turmix kóstoló, méz kóstoló és előadás. Immunerősítő fűszerekről is sok érdekes információt nyújtottak a kollégák a diákoknak.
- Májusban a gimnáziumunk biológia fakultációs diákjai kiránduláson vehettek részt. Úti cél ezúttal Ipolytarnóc volt, ahol a terület legfontosabb ősmaradványai a cápa fogak, kövesedett fák, levélenyomatok és az ősszállati lábnyomok megtekintése mellett növény határozást is végeztek.
- Törekedtünk arra, hogy az iskola környéke rendezett legyen, ezért az udvaron elhelyezett virágládákat az osztályok a Föld Napja alkalmából virágokkal ültették be.
- A nyári szünidőben Ökotábort szerveztünk Gyomaendrődre, ahol tanulóink a közösségformáló hagyományos programjainkon túl a Holt-Körös partjával és élővilágával ismerkedtek meg.

Fényképes beszámoló: Darules

Zöld Diáksparlament

Fenntarthatósági Témahét- Zöld Okos Kupa

Te-szedd szemétszedési akció

Ipolytarnóc kirándulás

Föld Napja- Virágültetés

Lehel Vezér Gimnázium

Intézményünkre az Akcióterv „**VI. Környezettudatos szemlélet és gondolkodásmód erősítése**” fejezet ró feladatokat. Ezen belül a „A környezetvédelmi nevelés beépítése a pedagógiai munkába” alfejezet.

A Lehel Vezér Gimnázium mindig is komoly hangsúlyt fektetett a környezetvédelemre, meglévő épített és természetes környezetünk ápolására, a következő generációnak történő átadására. Érvényesnek tartjuk Jane Goodall angol származású etológus és antropológus azon mondasát, amely legszebben fejezi ki ezt a fajta törekvést: "Van reményem a jövőben: a fiatalok, akik megértik a problémákat, és van kellő erejük a világ megváltoztatásához."

- Ennek megfelelően már a bejövő nyolc évfolyamos osztályokban Természetismeret tantárgyat oktatunk Pedagógiai Programunknak megfelelően. A gyerekek terepmunkában vesznek részt, ahol megismerik szűkebb pátriájuk flóráját és faunáját. Ezt erősítik a tanulmányi kirándulások is.
- Iskolánk tanulói részt vesznek az Európai Mobilitási Hét és az Autómentes Nap akcióiban minden évben.
- Minden ősszel saját kezdeményezésre Egészségnapot rendeznek a kollégák, amelynek része a természetvédelemmel kapcsolatos projektmunkák elkészítése, bemutatása a Samsung Smart School terem lehetőségeit kihasználva. Egy vetélkedő is színesítette a programot.
- Érintőlegesen idetartozik a gimnázium diákönkormányzata által szervezett kerékpáros rendezvény, amely a „Látványos gördület” címet viselte, s amely nagy sikerrel lett lebonyolítva.
- Legendás biológia-kémia szakos kollégánk emlékére öregdiákokkal közösen alapítottunk egy versenyt, Turi István Emlékverseny, amelynek keretében a környezetvédelemmel kapcsolatos témákat is feldolgozzuk.
- Természet tudományos akadálytúrát szerveztünk immár második alkalommal, amelynek keretében Jászberény külterületén kellett elvégezni kísérleteket, játékos feladatokat.
- Az EFOP-3.2.5-17-2017-00016 "Együttműködés a természettudomány útján" pályázat keretében már második éve szakköröket szervezünk kémia, földrajz és biológia tantárgyakból, amelyeknek eleme a környezetvédelem.
- A Megyei közgyűlés által kiírt „Fenntartható fejlődés” pályázaton diákjaink rajz vizsgamunkákkal képviselték iskolánkat.
- A legnagyobb önálló kezdeményezésünk a Természet tudományi diákszimpozium. Az alábbiakban foglalom össze:

A Lehel Vezér Gimnáziumban 21. alkalommal rendezték meg a Természet Diákszimpóziumot. Ez egy kétnapos konferencia. Az első napon a diákok tartottak prezentációkat 5-8 percben. A témákat általában a környezet-, természetvédelem, biológia, kémia, fizika és földrajz tárgyköréből választották. Az előadásokban - részben - saját kutatásaikat fejtették ki a tanulók. Egy háromtagú zsűri értékelte az előadók munkáját: Kovács Norbert, a Tápiómenti Területfejlesztési Társulás munkatársa, Vidra Tamás, a Duna-Ipoly Nemzeti Park munkatársa, és Juhász Tibor a jászberényi Sasközpont vezetője. A közönség ezek után kérdéseket tett fel a témával kapcsolatban. A második nap terepmunkával telt.

A zsűritagok a díjazással nem rangsort állítanak, hanem kiemelik a legjobb előadót, legérdekesebb témát, legjobb terepi munkát. Minden résztvevő diák részesült tárgyjutalomban, hiszen az emléklapon és matricán kívül, egy-egy bögrét is hazavihettek. A tanulók a régió különböző iskoláiból jöttek.

Környezetvédelmi Diákszimpózium 1.

Egészségét

Akadálytúra I

Akadálytúra II

